

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

പ്രഥമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Contents

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരിയ	
സംഹിതായാം പദ പാഠേ പ്രഥമം കാണ്ഡം	3
1.6 പ്രഥമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ-(യാജമാനകാണ്ഡം)..	3

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

1 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ പ്രഥമം കാണ്ഡം

1.6 പ്രഥമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ - (യാജമാനകാണ്ഡം)

1.6.1.1

സം ത്വാ സിഞ്ചാമി യജുഷാ പ്രജായുർധനം ച ।
ബൃഹസ്പതി പ്രസൂതോ യജമാന ഇഹ മാ രിഷത് ।
ആജ്യമസി സത്യമസി സത്യസ്യായുക്ഷമസി ഹവിർസി
വൈശ്യാനകമ ബൈശ്വദേവമുത്പുതശുഷ്ഠ്യ സത്യൗജാഃ
സഹോഽസി സഹമാനമസി സഹസ്യാരാതീഃ
സഹസ്യാരാതീയതഃ സഹസ്വ പുതനാഃ സഹസ്വ
പുതന്യതഃ । സഹസ്രവീര്യമസി തന്മാ ജിനാജ്യസ്യാജ്യമസി
സത്യസ്യ സത്യമസി സത്യായു - [] 1

1.6.1.1 (Padam)

സമിതി । ത്വാ । സിഞ്ചാമി । യജുഷാ । പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം ।
ആയുഃ । ധനം । ച । ബൃഹസ്പതി പ്രസൂത ഇതി
ബൃഹസ്പതി - പ്രസൂതഃ । യജമാനഃ । ഇഹ । മാ । രിഷത് ।

ആജ്യം | അസി | സത്യം | അസി | സത്യസ്യ |
 ആധ്യക്ഷമിത്യധി - അക്ഷം | അസി | ഹവിഃ | അസി |
 വൈശ്വാനരം | വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം |
 ഉത്പുതശുഷ്ണമിത്യുത്പുത - ശുഷ്ണം |
 സത്യൗജാ ഇതി സത്യ - ഓജാഃ | സഹഃ | അസി |
 സഹമാനം | അസി | സഹസ്യ | അരാതീഃ | സഹസ്യ |
 അരാതീയതഃ | സഹസ്യ | പുതനാഃ | സഹസ്യ | പുതന്യതഃ |
 സഹസ്രവീര്യമിതി സഹസ്ര - വിര്യം | അസി | തത് | മാ |
 ജിന്യ | ആജ്യസ്യ | ആജ്യം | അസി | സത്യസ്യ | സത്യം |
 അസി | സത്യായുരിതി സത്യ - ആയുഃ | 1 (50)

1.6.1.2

രസി സത്യശുഷ്ണമസി സത്യേന ത്വാദി ഘാരയാമി തസ്യ
 തേ ഭക്ഷീയ പഞ്ചാനാം ത്വാ വാതാനാം യന്ത്രായ ധർത്ത്രായ
 ഗൃഹ്ണാമി പഞ്ചാനാം ത്വർത്സനാം യന്ത്രായ ധർത്ത്രായ
 ഗൃഹ്ണാമി പഞ്ചാനാം ത്വാ ദിശാം യന്ത്രായ ധർത്ത്രായ
 ഗൃഹ്ണാമി പഞ്ചാനാം ത്വാ പഞ്ചജനാനാം യന്ത്രായ
 ധർത്ത്രായ ഗൃഹ്ണാമി ചരോസ്ത്വാ പഞ്ചബിലസ്യ യന്ത്രായ
 ധർത്ത്രായ ഗൃഹ്ണാമി ബ്രഹ്മണസ്ത്വാ തേജസേ യന്ത്രായ
 ധർത്ത്രായ ഗൃഹ്ണാമി ക്ഷത്രസ്യ ത്വാജസേ യന്ത്രായ - [] 2

1.6.1.2 (Padam)

അസി॑ । സത്യ॑ശു॒ഷ്മിതി॑ സത്യ॑-ശു॒ഷ്മം । അസി॑ । സത്യേ॑ന ।
ത്വാ॑ । അഭീ॑തി । ഫാ॒രയാ॑മി । തസ്യ॑ । തേ॑ । ഭക്ഷീ॑യ ।
പഞ്ചാ॑നാം । ത്വാ॑ । വാ॒താനാ॑ം । യന്ത്രാ॑യ । ധർത്രാ॑യ ।
ഗൃഹ്ണാ॑മി । പഞ്ചാ॑നാം । ത്വാ॑ । ഋ॒തൂനാ॑ം । യന്ത്രാ॑യ ।
ധർത്രാ॑യ । ഗൃഹ്ണാ॑മി । പഞ്ചാ॑നാം । ത്വാ॑ । ദി॒ശാം ।
യന്ത്രാ॑യ । ധർത്രാ॑യ । ഗൃഹ്ണാ॑മി । പഞ്ചാ॑നാം । ത്വാ॑ ।
പഞ്ച॑ജനാനാമിതി॑ പഞ്ച॑ - ജനാനാ॑ം । യന്ത്രാ॑യ । ധർത്രാ॑യ ।
ഗൃഹ്ണാ॑മി । ച॒രോഃ॑ । ത്വാ॑ । പഞ്ച॑ബിലസ്യേ॒തി
പഞ്ച॑ - ബില॒സ്യ । യന്ത്രാ॑യ । ധർത്രാ॑യ । ഗൃഹ്ണാ॑മി ।
ബ്ര॒ഹ്മണഃ॑ । ത്വാ॑ । തേ॒ജസേ॑ । യന്ത്രാ॑യ । ധർത്രാ॑യ ।
ഗൃഹ്ണാ॑മി । ക്ഷ॒ത്രസ്യ॑ । ത്വാ॑ । ഓ॒ജസേ॑ । യന്ത്രാ॑യ । 2 (50)

1.6.1.3

ധർത്രാ॑യ ഗൃഹ്ണാ॑മി വി॒ശേ ത്വാ॑ യന്ത്രാ॑യ ധർത്രാ॑യ
ഗൃഹ്ണാ॑മി സു॒വീര്യാ॑യ ത്വാ॑ ഗൃഹ്ണാ॑മി സു॒പ്രജാ॑സ്ത്വായ
ത്വാ॑ ഗൃഹ്ണാ॑മി രാ॒യസ്സോ॑ഷായ ത്വാ॑ ഗൃഹ്ണാ॑മി
ബ്ര॒ഹ്മവർ॑ചസായ ത്വാ॑ ഗൃഹ്ണാ॑മി ഭൂ॒രസ്താ॑ക
ഹ॒വിർഭേ॑വാനാ-മാ॒ശിഷോ॑ യ॒ജമാ॑നസ്യ॒ ദേ॒വാനാ॑ം ത്വാ॑
ദേ॒വതാ॑ഭ്യോ ഗൃഹ്ണാ॑മി കാ॒മായ ത്വാ॑ ഗൃഹ്ണാ॑മി । 3

1.6.1.3 (Padam)

ധർത്ത്രായ | ഗൃഹ്ണാമി | വിശേ | ത്വാ | യന്ത്രായ |
ധർത്ത്രായ | ഗൃഹ്ണാമി | സുവീര്യായേതി സു - വീര്യായ |
ത്വാ | ഗൃഹ്ണാമി | സുപ്രജാസ്ത്വായേതി സുപ്രജാഃ - ത്വായ |
ത്വാ | ഗൃഹ്ണാമി | രായഃ | പോഷായ | ത്വാ | ഗൃഹ്ണാമി |
ബ്രഹ്മവർചസായേതി ബ്രഹ്മ-വർചസായ | ത്വാ |
ഗൃഹ്ണാമി | ഭൂഃ | അസ്മാകം | ഹവിഃ | ദേവാനാം | ആശിഷ
ഇത്യാ-ശിഷഃ | യജമാനസ്യ | ദേവാനാം | ത്വാ | ദേവതാഭ്യഃ |
ഗൃഹ്ണാമി | കാമായ | ത്വാ | ഗൃഹ്ണാമി | **3 (33)**

(സത്യായു-രോജ്ഞേ യന്ത്രായ-ത്രയസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A1)

1.6.2.1

ധ്രുവോഽസി ധ്രുവോഽഹഃ സജാതേഷു ഭൂയാസം
ധീരശ്ചേത്താ വസുവിദ്യുഗ്രോഽസ്യുഗ്രോഽഹഃ സജാതേഷു
ഭൂയാസ-മുഗ്രശ്ചേത്താ വസുവിദി-ഭൂരസ്യഭിഭൂരഹഃ
സജാതേഷു ഭൂയാസമഭിഭൂശ്ചേത്താ വസുവിദ്യുനജ്മി
ത്വാ ബ്രഹ്മണാ ദൈവ്യേന ഹവ്യായാസൈ വോഽവേ
ജാതവേദഃ | ഇന്ധാനാസ്ത്വാ സുപ്രജസഃ സുവീരാ
ജ്യോഗ്ജീവേമ ബലിഹൃതോ വയം തേ |
യന്മേ അഗ്നേ അസ്യ യജ്ഞസ്യ രിഷ്ടാ - [] **4**

1.6.2.1 (Padam)

ധ്രുവഃ | അസി | ധ്രുവഃ | അഹം | സജാതേഷിതി
സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം | ധീരഃ | ചേത്താ |
വസുവിദിതി വസു - വിത് | ഉഗ്രഃ | അസി | ഉഗ്രഃ | അഹം |
സജാതേഷിതി സ-ജാതേഷു | ഭൂയാസം | ഉഗ്രഃ | ചേത്താ |
വസുവിദിതി വസു - വിത് | അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ | അസി |
അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ | അഹം | സജാതേഷിതി
സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം | അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ |
ചേത്താ | വസുവിദിതി വസു - വിത് | യുനജ്മി | ത്വാ |
ബ്രഹ്മണാ | ദൈവ്യേന | ഹവ്യായ | അസ്മൈ | വോഡവേ |
ജാതവേദ ഇതി ജാത - വേദഃ | ഇന്ധാനാഃ | ത്വാ | സുപ്രജസ
ഇതി സു - പ്രജസഃ | സുവീരാ ഇതി സു-വീരാഃ | ജ്യോക് |
ജീവേമ | ബലിഹൃത ഇതി ബലി-ഹൃതഃ | വയം | തേ | യത് |
മേ | അഗ്നേ | അസ്യ | യജ്ഞസ്യ | രിഷ്ടാത് | **4 (50)**

1.6.2.2

ദ്യവാ സ്തന്വാ-ദാജ്യസ്യോത വിഷ്ണോ | തേന ഹന്മി സപത്നം
ദുർമരായുമൈനം ദധാമി നിർജ്ജത്യാ ഉപസ്ഥേ |
ദുർ ഭൂവഃ സുവരുച്ഛോ അഗ്നേ യജമാനായൈധി
നിശുഷ്ണോ അഭിദാസതേ | അഗ്നേ ദേവേഭ്യ മനീഭ്യ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

മന്ദ്രജിഹ്വാ-മർത്യസ്യ തേ ഹോതർമൂർദ്ധ്വന്നാ ജിഹ്വർമി
രായസോഷായ സുപ്രജാസ്ത്വായ സുവീര്യായ മനോഽസി
പ്രാജാപത്യം മനസാ മാ ഭൂതേനാ *വിശ വാഗ്വൈസ്യന്ദ്രീ
സപതക്ഷയണീ - [] 5

1.6.2.2 (Padam)

യത് | വാ | സ്കന്ദാത് | ആജ്യസ്യ | ഉത | വിഷ്ണോ ഇതി |
തേന | ഹന്മി | സപതം | ദൂർമരായുമിതി ദുഃ - മരായും |
ഏതി | ഏനം | ദധാമി | നിർ.ഋത്യാ ഇതി നിഃ - ഋത്യാഃ |
ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ - സ്ഥേ | ദുഃ | ദുവഃ | സുവഃ | ഉച്ഛൃഷ്ട
ഇത്യുത് - ശൃഷ്ടഃ | അഗേ | യജമാനായ | ഏധി | നിശൃഷ്ട
ഇതി നി - ശൃഷ്ടഃ | അഭിദാസത ഇത്യഭി-ദാസതേ | അഗേ |
ദേവേദ്ധേതി ദേവ - ഇദ്ധ | മനധിദ്ധേതി മനു - ഇദ്ധ |
മന്ദ്രജിഹ്വതി മന്ദ്ര - ജിഹ്വ | അമർത്യസ്യ | തേ | ഹോതഃ |
മൂർദ്ധ്വന് | ഏതി | ജിഹ്വർമി | രായഃ | പോഷായ |
സുപ്രജാസ്ത്വായേതി സുപ്രജാഃ - ത്വായ |
സുവീര്യായേതി സു - വീര്യായ | മനഃ | അസി |
പ്രാജാപത്യമിതി പ്രാജാ - പത്യം | മനസാ | മാ | ഭൂതേന |
ഏതി | വിശ | വാക് | അസി | ഐന്ദ്രീ |
സപതക്ഷയണീതി സപത - ക്ഷയണീ | 5 (50)

1.6.2.3

വാചാ മേന്ദ്രിയേണാ *വിശ വസന്തമൃതൂനാം പ്രീണാമി
സ മാ പ്രീതഃ പ്രീണാതു ഗ്രീഷ്മമൃതൂനാം പ്രീണാമി സ
മാ പ്രീതഃ പ്രീണാതു വർഷാ ജതൂനാം പ്രീണാമി താ മാ
പ്രീതാഃ പ്രീണന്തു ശരദമൃതൂനാം പ്രീണാമി സാ മാ
പ്രീതാ പ്രീണാതു ഹേമന്ത-ശിശിരാവൃതൂനാം
പ്രീണാമി തൗ മാ പ്രീതൗ പ്രീണീതാമഗ്നീഷോമയോരഹം
ദേവയജ്യയാ ചക്ഷുഷ്ഠാൻ ദൂയാസമഗ്നേരഹം
ദേവയജ്യയാന്നാദോ ദൂയാസം - [] 6

1.6.2.3 (Padam)

വാചാ । മാ । ഇന്ദ്രിയേൺ । ഏതി । വിശ । വസന്തം ।
ജതൂനാം । പ്രീണാമി । സഃ । മാ । പ്രീതഃ । പ്രീണാതു ।
ഗ്രീഷ്മം । ജതൂനാം । പ്രീണാമി । സഃ । മാ । പ്രീതഃ ।
പ്രീണാതു । വർഷാഃ । ജതൂനാം । പ്രീണാമി । താഃ । മാ ।
പ്രീതാഃ । പ്രീണന്തു । ശരദം । ജതൂനാം । പ്രീണാമി । സാ ।
മാ । പ്രീതാ । പ്രീണാതു । ഹേമന്തശിശിരാവിതി
ഹേമന്ത - ശിശിരൗ । ജതൂനാം । പ്രീണാമി । തൗ । മാ ।
പ്രീതൗ । പ്രീണീതാം ।
അഗ്നീഷോമയോരിത്യഗ്നീ - സോമയോഃ । അഹം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ദേവയജ്യയേതി ദേവ-യജ്യയാ | ചക്ഷുഷ്ഠാൻ | ഭൂയാസം |
അഗ്നേഃ | അഹം | ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ |
അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ | ഭൂയാസം | **6 (50)**

1.6.2.4

ദബ്ധിരസ്യദബ്ധോ ഭൂയാസമമും ദഭേയമഗ്നീഷോമയോരഹം
ദേവയജ്യയാ വൃത്രഹാ ഭൂയാസമിന്ദ്രാഗ്നിയോരഹം
ദേവയജ്യയേന്ദ്രിയാവൃന്നാദോ ഭൂയാസമിന്ദ്രസ്യാഹം
ദേവയജ്യയേന്ദ്രിയാവീ ഭൂയാസം മഹേന്ദ്രസ്യാഹം
ദേവയജ്യയാ ജേമാനം മഹിമാനം ഗമേയമഗ്നേഃ
സിഷ്ടകൃതോഹം ദേവയജ്യയാഽഽയുഷ്ഠാൻ യജേന്തൻ
പ്രതിഷ്ഠാം ഗമേയം | **7**

1.6.2.4 (Padam)

ദബ്ധിഃ | അസി | അദബ്ധഃ | ഭൂയാസം | അമും | ദഭേയം |
അഗ്നീഷോമയോരിത്യഗ്നീ - സോമയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ-യജ്യയാ | വൃത്രഹേതി വൃത്ര - ഹാ |
ഭൂയാസം | ഇന്ദ്രാഗ്നിയോരിതീന്ദ്ര - അഗ്നിയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | ഇന്ദ്രിയാവീ |
അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ | ഭൂയാസം | ഇന്ദ്രസ്യ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | ഇന്ദ്രിയാവീ | ഭൂയാസം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

മഹേന്ദ്രസ്യേതി മഹാ - ഇന്ദ്രസ്യ | അഹം | ദേവയജ്യയേതി
ദേവ - യജ്യയാ | ജേമാനം | മഹിമാനം | ഗമേയം | അഗ്നേഃ |
സ്വിഷ്ടകൃത ഇതി സ്വിഷ്ട - കൃതഃ | അഹം | ദേവയജ്യയേതി
ദേവ - യജ്യയാ | ആയുഷ്മാൻ | യജ്ഞേന |

പ്രതിഷ്ഠാമിതി പ്രതി - സ്ഥാം | ഗമേയം | 7 (36)

(രിഷ്യാമ്-സപതക്ഷയണ്യ-നാദോ ഭൂയാസ്യ-ഷട്(ത്രിപ്ശച്ച) (A2)

1.6.3.1

അഗ്നിർമാ ദുരിഷ്ടാത് പാതു സവിതാഽപശ്യ സാദോ

മേന്തി ദൂരേരാതീയതി തമേതേന ജേഷ്യ

സുരുപവർഷവർണ ഏഹീമാൻ ഭദ്രാൻ ദുര്യാദ് അഭ്യേഹി

മാമനുപ്രതാ ന്യൂ ശീർഷാണി മൃഡ്വമിഡ ഏഹ്യദിത ഏഹി

സരസ്വത്യേഹി രന്തിരസി രമതിരസി സൂനര്യസി

ജുഷേ ജുഷിം തേശീയോപഹൂത ഉപഹവം - [] 8

1.6.3.1 (Padam)

അഗ്നിഃ | മാ | ദുരിഷ്ടാദിതി ദുഃ-ഇഷ്ടാത് | പാതു | സവിതാ |

അപശ്യസാദിത്യപ - ശ്യസാത് | യഃ | മേ | അന്തി | ദൂരേ |

അരാതീയതി | തം | ഏതേന | ജേഷം | സുരുപവർഷവർണ

ഇതി സുരുപ - വർഷവർണേ | ഏതി | ഇഹി | ഇമാൻ |

ഭദ്രാൻ | ദുര്യാൻ | അഭി | ഏതി | ഇഹി | മാം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

അനുപ്രതേത്യനു-പ്രതാ | നീതി | ഉ | ശീർഷാണി | മൃഡാഃ |
ഇഡേ | ഏതി | ഇഹി | അദിതേ | ഏതി | ഇഹി | സരസ്വതി |
ഏതി | ഇഹി | രന്തിഃ | അസി | രമതിഃ | അസി | സൂനരീ |
അസി | ജുഷ്ടേ | ജുഷ്ടിം | തേ | അശീയ | ഉപഹൃത
ഇത്യുപ - ഹൃതേ | ഉപഹവമിത്യുപ - ഹവം | 8 (50)

1.6.3.2

തേഃശീയ സാ മേ സത്യാഃശീരസ്യ യജ്ഞസ്യ
ഭൂയാദരേഡതാ മനസാ തച്ഛകേയം യജ്ഞോ ദിവച്
രോഹതു യജ്ഞോ ദിവം ഗച്ഛതു യോ ദേവയാനഃ
പൻമാസ്മേന യജ്ഞോ ദേവാച് അപ്യേത്യാസ്മാസിന്ദ്ര
ഇന്ദ്രിയം ദധാത്യാസ്മാനായ ഉത യജ്ഞാഃ സചന്താമസ്മാസു
സന്ത്യാശിഷഃ സാ നഃ പ്രിയാ സുപ്രതൂർതിർമഘോനീ
ജുഷ്ടീരസി ജുഷസ്വ നോ ജുഷ്ടാ നോ - [] 9

1.6.3.2 (Padam)

തേ | അശീയ | സാ | മേ | സത്യാ | ആശീരിത്യാ - ശീഃ |
അസ്യ | യജ്ഞസ്യ | ഭൂയാത് | അരേഡതാ | മനസാ | തത് |
ശകേയം | യജ്ഞഃ | ദിവം | രോഹതു | യജ്ഞഃ | ദിവം |
ഗച്ഛതു | യഃ | ദേവയാന ഇതി ദേവ-യാനഃ | പൻമാഃ | തേന |
യജ്ഞഃ | ദേവാൻ | അപീതി | ഏതു | അസ്മാസു | ഇന്ദ്രഃ |

ഇന്ദ്രിയം । ദധാതു । അസ്മാൻ । രായഃ । ഉത । യജ്ഞാഃ ।
 സചന്താം । അസ്മാസു । സന്തു । ആശിഷ ഇത്യാ - ശിഷഃ ।
 സാ । നഃ । പ്രിയാ । സുപ്രതൂർതിരിതി സു - പ്രതൂർതിഃ ।
 മഘോനീ । ജുഷ്ടീഃ । അസി । ജുഷസ്വ । നഃ ।
 ജുഷ്ടാ । നഃ । 9 (50)

1.6.3.3

അസി ജുഷ്ടീം തേ ഗമേയം മനോ ജ്യോതിർ ജുഷതാമാജ്യം
 വിചിന്നം യജ്ഞം സമിമം ദധാതു । ബൃഹസ്പതി-
 സ്തനുതാമിമന്നോ വിശ്വേ ദേവാ ഇഹ മാദയന്താം ।
 ബ്രധ്ന പിന്ധസ്വ ദദതോ മേ മാ ക്ഷായി കുർവതോ മേ
 മോപ ദസത് പ്രജാപതേർ ദാഹോഽസ്യൂർജസ്യാൻ പയസ്യാൻ
 പ്രാണാപാനൗ മേ പാഹി സമാനവ്യാനൗ മേ
 പാഹ്യുദാനവ്യാനൗ മേ പാഹ്യക്ഷിതോഽസ്യക്ഷിത്യൈ ത്വാ ()
 മാ മേ ക്ഷേഷ്ടാ അമൃത്രാമുഷ്മിൻ ലോകേ । 10

1.6.3.3 (Padam)

അസി । ജുഷ്ടീം । തേ । ഗമേയം । മനഃ । ജ്യോതിഃ । ജുഷതാം ।
 ആജ്യം । വിചിന്നമിതി വി - ചിന്നം । യജ്ഞം । സമിതി ।
 ഇമം । ദധാതു । ബൃഹസ്പതിഃ । തനുതാം । ഇമം । നഃ ।
 വിശ്വേ । ദേവാഃ । ഇഹ । മാദയന്താം । ബ്രധ്ന । പിന്ധസ്വ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ദദതഃ | മേ | മാ | ക്ഷായി | കുർവതഃ | മേ | മാ | ഉപേതി |
ദസത് | പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ - പതേഃ | ദാഗഃ | അസി |
ഊർജസ്വാൻ | പയസ്വാൻ | പ്രാണാപാനാവിതി
പ്രാണ - അപാനൗ | മേ | പാഹി |
സമാനവ്യാനാവിതി സമാന - വ്യാനൗ | മേ | പാഹി |
ഉദാനവ്യാനാവിത്യുദാന-വ്യാനൗ | മേ | പാഹി | അക്ഷിതഃ |
അസി | അക്ഷിത്യൈ | ത്വാ () | മാ | മേ | ക്ഷേഷ്ഠാഃ |
അമൃത്ര | അമൃഷ്ണിൻ | ലോകേ | **10 (56)**

(ഉപഹവം-ജുഷ്ഠാനസ്-ത്വാ ഷട് ച) (A3)

1.6.4.1

ബർഹിഷോഽഹം ദേവയജ്യയാ പ്രജാവാൻ ഭൂയാസം
നരാശ്ഛ് സസ്യാഹം ദേവയജ്യയാ പശുമാൻ ഭൂയാസമഗ്നേഃ
സിഷ്ടകൃതോഽഹം ദേവയജ്യയാഽയുഷ്മാൻ യജ്ഞേന
പ്രതിഷ്ഠാം ഗമേയമഗ്നേരഹ-മുജ്ജിതി-മനുജേജഷ്ഠ്
സോമസ്യാഹ - മുജ്ജിതി-മനുജേജഷ്മഗ്നേരഹ-മുജ്ജിതി-
മനുജേജഷ്മഗ്നീ-ഷോമയോരഹ-മുജ്ജിതി-മനുജേജഷ-
മിന്ദ്രാഗ്നിയോരഹ-മുജ്ജിതി മനുജേജഷ-മിന്ദ്രസ്യാഹ- [] **11**

1.6.4.1 (Padam)

ബ॒ർഹി॑ഷഃ । അ॒ഹം । ദേ॒വയ॑ജ്യയേതി॑ ദേ॒വ - യ॑ജ്യയാ॑ ॥
പ്ര॒ജാവാ॑നിതി॑ പ്ര॒ജാ - വാ॑ൻ । ഭൂ॒യാസം॑ । നരാ॑ശ॒സ്സ॑ ।
അ॒ഹം । ദേ॒വയ॑ജ്യയേതി॑ ദേ॒വ - യ॑ജ്യയാ॑ । പ॒ശുമാ॑നിതി॑
പ॒ശു - മാ॑ൻ । ഭൂ॒യാസം॑ । അ॒ഗ്നേഃ॑ । സ॒വിഷ്ഠ॑കൃത॑ ഇതി॑
സ॒വിഷ്ഠ॑ - കൃ॒തഃ । അ॒ഹം । ദേ॒വയ॑ജ്യയേതി॑ ദേ॒വ - യ॑ജ്യയാ॑ ॥
ആ॒യുഷ്ഠാ॑ൻ । യ॒ജ്ഞേ॑ന । പ്ര॒തിഷ്ഠാ॑മിതി॑ പ്ര॒തി - സ്ഥാ॑ം ।
ഗ॒മേയം॑ । അ॒ഗ്നേഃ॑ । അ॒ഹം । ഉ॒ജ്ജി॑തിമിത്യുത് - ജി॒തിം ।
അ॒നു । ഉ॒ദി॑തി । ജേ॒ഷം । സോ॑മ॒സ്യ । അ॒ഹം ।
ഉ॒ജ്ജി॑തിമിത്യുത് - ജി॒തിം । അ॒നു । ഉ॒ദി॑തി । ജേ॒ഷം । അ॒ഗ്നേഃ॑ ।
അ॒ഹം । ഉ॒ജ്ജി॑തിമിത്യുത് - ജി॒തിം । അ॒നു । ഉ॒ദി॑തി । ജേ॒ഷം ।
അ॒ഗ്നീഷോ॑മയോരിത്യ॒ഗ്നീ - സോ॑മയോഃ । അ॒ഹം ।
ഉ॒ജ്ജി॑തിമിത്യുത് - ജി॒തിം । അ॒നു । ഉ॒ദി॑തി । ജേ॒ഷം ।
ഇ॒ന്ദ്രാ॑ഗ്നിയോരിതീ॒ന്ദ്ര - അ॒ഗ്നിയോഃ॑ । അ॒ഹം ।
ഉ॒ജ്ജി॑തിമിത്യുത് - ജി॒തിം । അ॒നു । ഉ॒ദി॑തി । ജേ॒ഷം ।
ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ । അ॒ഹം । **11 (50)**

1.6.4.2

മു॒ജ്ജി॑തിമനു॒ജേജ്ഷം॑ മഹേ॒ന്ദ്ര॑സ്യാഹ മു॒ജ്ജി॑തി-
മനു॒ജേജ്ഷ॑മഗ്നേഃ॑ സ॒വിഷ്ഠ॑കൃതോ॒ഹ മു॒ജ്ജി॑തി-മനു॒ജേജ്ഷം॑

വാജസ്യ മാ പ്രസവേനോദ് ഗ്രാഭേണോദഗ്രഭീത് ।
 അഥാ സപതാഃ ഇന്ദ്രോ മേ നിഗ്രാഭേണായരാഃ അകഃ ।
 ഉദ്ഗ്രാഭം ച നിഗ്രാഭം ച ബ്രഹ്മ ദേവാ അവിവൃധൻ ।
 അഥാ സപതാനിന്ദ്രാഗ്നി മേ വിഷ്ണുചീനാൻ വൃസ്യതാം ।
 ഏവാ അഗ്മന്നാശിഷോ ദോഹകാമാ ഇന്ദ്രവന്തോ - [] 12

1.6.4.2 (Padam)

ഉജ്ജിതിമിത്യുത് - ജിതിം । അനു । ഉദിതി । ജേഷം ।
 മഹേന്ദ്രസ്യേതി മഹാ - ഇന്ദ്രസ്യ । അഹം ।
 ഉജ്ജിതിമിത്യുത്-ജിതിം । അനു । ഉദിതി । ജേഷം । അഗ്നഃ ।
 സിഷ്ടകൃത ഇതി സിഷ്ട - കൃതഃ । അഹം ।
 ഉജ്ജിതിമിത്യുത് - ജിതിം । അനു । ഉദിതി । ജേഷം ।
 വാജസ്യ । മാ । പ്രസവേനേതി പ്ര - സവേന ।
 ഉദ്ഗ്രാഭേണേത്യുത് - ഗ്രാഭേണ । ഉദിതി । അഗ്രഭീത് । അഥ ।
 സപതാൻ । ഇന്ദ്രഃ । മേ । നിഗ്രാഭേണേതി നി - ഗ്രാഭേണ ।
 അയരാൻ । അകഃ । ഉദ്ഗ്രാഭമിത്യുത് - ഗ്രാഭം । ച ।
 നിഗ്രാഭമിതി നി - ഗ്രാഭം । ച । ബ്രഹ്മ । ദേവാഃ ।
 അവിവൃധൻ । അഥ । സപതാൻ ।
 ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । മേ । വിഷ്ണുചീനാൻ । വീതി ।
 അസ്യതാം । ഏതി । ഇമാഃ । അഗ്മൻ ।

ആശിഷ ഇത്യാ - ശിഷഃ । ദോഹകാമാ ഇതി
ദോഹ - കാമാഃ । ഇന്ദ്രവന്ത ഇതീന്ദ്ര - വന്തഃ । 12 (50)

1.6.4.3

വനാമഹേ ധൃക്ഷീമഹി പ്രജാമിഷം । രോഹിതേന ത്വാഗ്നിർ
ദേവതാം ഗമയതു ഹരിദ്യാം ത്വേന്ദ്രോ ദേവതാം
ഗമയത്വേതശേന ത്വാ സൂര്യോ ദേവതാം ഗമയതു വി തേ
മുഞ്ചാമി രശനാ വി രശ്മീൻ വി യോക്ത്രാ യാനി
പരിചർത്താനി ധത്താദസ്മാസു ദ്രവിണം യച്ഛ ഭദ്രം പ്രണോ
ബ്രൂതാദ്-ഭാഗധാൻ ദേവതാസു । വിഷ്ണോഃ ശംയോരഹം
ദേവയജ്യയാ യജേണെ പ്രതിഷ്ഠാം ഗമേയച്ഛ സോമസ്യാഹം
ദേവയജ്യയാ - [] 13

1.6.4.3 (Padam)

വനാമഹേ । ധൃക്ഷീമഹി । പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । ഇഷം ।
രോഹിതേന । ത്വാ । അഗ്നിഃ । ദേവതാം । ഗമയതു ।
ഹരിദ്യാമിതി ഹരി-ദ്യാം । ത്വാ । ഇന്ദ്രഃ । ദേവതാം । ഗമയതു ।
ഏതശേന । ത്വാ । സൂര്യഃ । ദേവതാം । ഗമയതു । വിതി । തേ ।
മുഞ്ചാമി । രശനാഃ । വിതി । രശ്മീൻ । വിതി । യോക്ത്രാ ।
യാനി । പരിചർത്താനീതി പരി - ചർത്താനി । ധത്താത് ।
അസ്മാസു । ദ്രവിണം । യത് । ച । ഭദ്രം । പ്രേതി । നഃ ।

ബ്രൂതാത് | ഭാഗധാനിതി ഭാഗ - ധാൻ | ദേവതാസു |
വിഷ്ണോഃ | ശംയോരിതി ശം - യോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | യജ്ഞേന |
പ്രതിഷ്ഠാമിതി പ്രതി - സ്ഥാം | ഗമേയം | സോമസ്യ |
അഹം | ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | **13 (50)**

1.6.4.4

സുരേതാ രേതോ ധിഷീയ ത്വഷ്ടൂരഹം ദേവയജ്യയാ
പശൂനാഃ രൂപം പുഷ്യേയം ദേവാനാം പതീരഗ്നിർ
ഗൃഹപതിർ യജ്ഞസ്യ മിമൂനം തയോരഹം ദേവയജ്യയാ
മിമൂനേന പ്രഭുയാസം ഘേദോസി വിത്തിരസി വിദേയ
കർമാസി കരുണമസി ക്രിയാസഃ സനിരസി
സനിതാസി സനേയം ഘൃതവന്തം കൃലായിനഃ
രായസോഷഃ സഹസ്രിണം ഘേദോ ദാതു വാജിനം | **14**

1.6.4.4 (Padam)

സുരേതാ ഇതി സു - രേതാഃ | രേതഃ | ധിഷീയ | ത്വഷ്ടൂഃ |
അഹം | ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | പശൂനാം | രൂപം |
പുഷ്യേയം | ദേവാനാം | പതീഃ | അഗ്നിഃ | ഗൃഹപതിരിതി
ഗൃഹ - പതിഃ | യജ്ഞസ്യ | മിമൂനം | തയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | മിമൂനേന | പ്രേതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഭൂ॒യാ॒സം । വേ॒ദഃ । അ॒സി । വി॒ത്തിഃ । അ॒സി । വി॒ദേ॒യ ।
ക॒ർമ്മ । അ॒സി । ക॒രു॒ണം । അ॒സി । ക്രി॒യാ॒സം । സ॒നിഃ ।
അ॒സി । സ॒നി॒താ । അ॒സി । സ॒നേ॒യം । ഘൃ॒ത॒വ॒ന്ത॒മി॒തി
ഘൃ॒ത - വ॒ന്തം । കൃ॒ലാ॒യി॒നം । രാ॒യഃ । പോ॒ഷം ।
സ॒ഹ॒സ്രി॒ണം । വേ॒ദഃ । ദ॒ദാ॒തു । വാ॒ജി॒നം । 14 (44)

(ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യാ॒ഹ-മി॒ന്ദ്ര॒വ॒ന്തഃ-സോ॒മ॒സ്യാ॒ഹം ദേ॒വ॒യ॒ജ്യയാ-
ച॒തു॒ശ്ച॒താരി॒ശ്ശ്ച) (A4)

1.6.5.1

ആ॒ പ്യാ॒യ॒താം । ധ്രു॒വാ॒ ഘൃ॒തേ॒ന॒ യ॒ജ്ഞം॑ യ॒ജ്ഞം॑ പ്ര॒തി
ദേ॒വ॒യദ്ഭ്യഃ॑ । സൂ॒ര്യായാ॑ ഊ॒ധോ॒ദി॒ത്യാ॒ ഉ॒പ॒സ്ഥ॒ ഉ॒രു॒ധാ॒രാ
പൃ॒ഥി॒വീ॒ യ॒ജ്ഞേ॑ അ॒സ്മി॒ൻ । പ്ര॒ജാ॒പ॒തേ॒ർ വി॒ഭാ॒ന്നാ॒മ
ലോ॒ക॒സ്ത॒സ്മി॒ശ്ശ്ചാ॑ ദ॒ധാ॒മി॒ സ॒ഹ॒ യ॒ജ്മാ॒നേ॒ന॒ സ॒ദ॒സി॒ സ॒നേ॑
ഭൂ॒യാഃ॑ സ॒ർവ॒മ॒സി॒ സ॒ർവ॒ം മേ॑ ഭൂ॒യാഃ॑ പൃ॒ർണ॒മ॒സി॒ പൃ॒ർണം
മേ॑ ഭൂ॒യാ॒ അ॒ക്ഷി॒ത॒മ॒സി॒ മാ॑ മേ॒ ക്ഷേ॒ഷ്ടാഃ॑ പ്രാ॒ച്യാം॑ ദി॒ശി
ദേ॒വാ॒ ഋ॒തി॒ജോ॑ മാ॒ർജ്ജ॒യ॒ന്താം॑ ദ॒ക്ഷി॒ണാ॒യാം- [] 15

1.6.5.1 (Padam)

ഏ॒തി । പ്യാ॒യ॒താം । ധ്രു॒വാ॒ ഘൃ॒തേ॒ന॒ യ॒ജ്ഞം॑ യ॒ജ്ഞ॒മി॒തി
യ॒ജ്ഞം॑ - യ॒ജ്ഞം॑ । പ്ര॒തീ॒തി । ദേ॒വ॒യദ്ഭ്യ॑ ഇ॒തി
ദേ॒വ॒യത് - ഭ്യഃ॑ । സൂ॒ര്യായാഃ॑ । ഊ॒ധഃ॑ । അ॒ദി॒ത്യാഃ॑ । ഉ॒പ॒സ്ഥ॒

ഇത്യുപ - സ്ഥേ । ഉരുധാരേത്യുരു - ധാരാ । പൃഥിവീ ।
 യജ്ഞേ । അസ്മിൻ । പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ - പതേഃ ।
 വിഭാനിതി വി - ഭാൻ । നാമ । ലോകഃ । തസ്മിൻ । ത്വാ ।
 ദധാമി । സഹ । യജമാനേന । സത് । അസി । സത് । മേ ।
 ഭൂയാഃ । സർവം । അസി । സർവം । മേ । ഭൂയാഃ । പൂർണം ।
 അസി । പൂർണം । മേ । ഭൂയാഃ । അക്ഷിതം । അസി । മാ । മേ ।
 ക്ഷേഷ്ടാഃ । പ്രാച്യാം । ദിശി । ദേവാഃ । ഋതിജഃ ।
 മാർജയന്താം । ദക്ഷിണായാം । **15 (50)**

1.6.5.2

ദിശി മാസാഃ പിതരോ മാർജയന്താം പ്രതീച്യാം ദിശി
 ഗൃഹാഃ പശവോ മാർജയന്താമുദീച്യാം ദിശ്യാപ
 ഓഷധയോ വനസ്സതയോ മാർജയന്താമൂർധായാം ദിശി
 യജ്ഞഃ സംവത്സരോ യജ്ഞപതിർ മാർജയന്താം വിഷ്ണോഃ
 ക്രമോഽസ്യഭിമാതിഹാ ഗായത്രേണ ഛന്ദസാ പൃഥിവീമനു
 വി ക്രമേ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
 ക്രമോഽസ്യഭിശസ്തിഹാ ത്രൈശ്വഭേന ഛന്ദസാഽന്തരിക്ഷമനു
 വി ക്രമേ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
 ക്രമോഽസ്യരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതേന ഛന്ദസാ ദിവമനു
 വി ക്രമേ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ

ക്രമോഽസി ശത്രുയതോ ഹന്താഽനുഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാ
ദിശോഽനു വി ക്രമേ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ഠഃ | 16

1.6.5.2 (Padam)

ദിശി | മാസാഃ | പിതരഃ | മാർജയന്താം | പ്രതീച്യാം | ദിശി |
ഗൃഹാഃ | പശവഃ | മാർജയന്താം | ഉദീച്യാം | ദിശി | ആപഃ |
ഓഷധയഃ | വനസ്പതയഃ | മാർജയന്താം | ഊർധ്വായാം |
ദിശി | യജ്ഞഃ | സ്വംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
യജ്ഞപതിരിതി യജ്ഞ - പതിഃ | മാർജയന്താം | വിഷ്ണോഃ |
ക്രമഃ | അസി | അഭിമാതിഹേത്യഭിമാതി-ഹാ | ഗായത്രേണ |
ഛന്ദസാ | പൃഥിവീം | അനു | വീതി | ക്രമേ | നിർഭക്ത ഇതി
നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷ്ഠഃ | വിഷ്ണോഃ | ക്രമഃ | അസി |
അഭിശസ്തിഹേത്യഭിശസ്തി - ഹാ | ത്രൈശ്ചുഭേന | ഛന്ദസാ |
അന്തരിക്ഷം | അനു | വീതി | ക്രമേ | നിർഭക്ത ഇതി
നിഃ-ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷ്ഠഃ | വിഷ്ണോഃ () | ക്രമഃ | അസി |
അരാതീയതഃ | ഹന്താ | ജാഗതേന | ഛന്ദസാ | ദിവം |
അനു | വീതി | ക്രമേ | നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ |
യം | ദിഷ്ഠഃ | വിഷ്ണോഃ | ക്രമഃ | അസി | ശത്രുയത ഇതി
ശത്രു - യതഃ | ഹന്താ | ആനുഷ്ടുഭേനേത്യാനു - സ്ഥുഭേന |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഛന്ദസാ | ദിശഃ | അനു | വീതി | ക്രമേ | നിർഭക്ത ഇതി
നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷ്ഠഃ | **16 (79)**

(ദക്ഷിണായാ - മന്തരിക്ഷമനു വി ക്രമേ നിർഭക്തഃ സ യം

ദിഷ്ഠോ വിഷ്ഠോ-രേകാന ത്രിശ്ശ്ച) (A5)

1.6.6.1

അഗന്ധ സുവഃ സുവരഗന്ധ സംഭൃശസ്തേ മാ ഛിമ്സി യത്തേ
തപസ്തസൈ തേ മാഽഽ വൃക്ഷി സുഭൂരിതി ശ്രേഷ്ഠോ
രശ്മീനാമായുർധാ അസ്യായുർമേ ധേഹി വർചോധാ
അസി വർചോ മയി ധേഹീദമഹമമും ഭ്രാതൃവൃമാഭ്യോ
ദിഗ്ഭ്യോഽസൈ ദിവോഽസ്മാദന്തരിക്ഷാദസൈ പൃഥിവ്യാ
അസ്മാദന്നാഭ്യാന്നിർഭജാമി നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ഠഃ | **17**

1.6.6.1 (Padam)

അഗന്ധ | സുവഃ | സുവഃ | അഗന്ധ | സംഭൃശ ഇതി
സം - ഭൃശഃ | തേ | മാ | ഛിമ്സി | യത് | തേ | തപഃ |
തസൈ | തേ | മാ | ഏതി | വൃക്ഷി | സുഭൂരിതി സു - ഭ്യഃ |
അസി | ശ്രേഷ്ഠഃ | രശ്മീനാം | ആയുർധാ ഇത്യായുഃ - ധാഃ |
അസി | ആയുഃ | മേ | ധേഹി | വർചോധാ ഇതി വർചഃ-ധാഃ |
അസി | വർചഃ | മയി | ധേഹി | ഇദം | അഹം | അമും |
ഭ്രാതൃവൃം | ആഭ്യഃ | ദിഗ്ഭ്യ ഇതി ദിക് - ഭ്യഃ | അസൈ |

ദിവഃ । അസ്താത് । അന്തരിക്ഷാത് । അസ്യൈ । പൃഥ്വിവ്യാഃ ।
 അസ്താത് । അന്നാദ്യാദിയന്ന - അദ്യാത് । നിരിതി । ഭജാമി ।
 നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ । സഃ । യം । ദിഷ്ഠഃ । 17 (50)

1.6.6.2

സം ജ്യോതിഷാഭ്യവമൈന്ദ്രീ-മാവൃതമന്വാവർതേ സമഹം
 പ്രജയാ സം മയാ പ്രജാ സമഹഃ രായസ്പോഷേണ
 സം മയാ രായസ്പോഷഃ സമീദ്ധോ അഗ്നേ മേ ദീദിഹി
 സമേദ്ധാ തേ അഗ്നേ ദീദ്യാസം വസുമാൻ യജ്ഞോ
 വസീയാൻ ഭൂയാസമഗ്ന ആയുഷ്ഠി പവസ ആ
 സുവോർജമിഷം ച നഃ । ആരേ ബാധസ്യ ദുഷ്ഠനാം ।
 അഗ്നേ പവസ്യ സ്വപാ അസ്മേ വർചഃ സുവീര്യം । 18

1.6.6.2 (Padam)

സമിതി । ജ്യോതിഷാ । അഭ്യവം । ഐന്ദ്രീം ।
 ആവൃതമിത്യാ - വൃതം । അന്വാവർത ഇത്യനു-ആവർതേ ।
 സമിതി । അഹം । പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ । സമിതി । മയാ ।
 പ്രജേതി പ്ര - ജാ । സമിതി । അഹം । രായഃ । പോഷേണ ।
 സമിതി । മയാ । രായഃ । പോഷഃ । സമീദ്ധ ഇതി സം - ഇദ്ധഃ ।
 അഗ്നേ । മേ । ദീദിഹി । സമേദ്ധേതി സം - ഏദ്ധാ । തേ ।
 അഗ്നേ । ദീദ്യാസം । വസുമാനിതി വസു - മാൻ । യജ്ഞഃ ।

വ॒സീ॑യാൻ | ഭൂ॒യാ॒സം | അ॒ഗ്നേ॑ | ആ॒യുഷ്॑ഷി | പ॒വ॒സേ॑ |
ഏ॒തി॑ | സു॒വ | ഊ॒ർജം॑ | ഇ॒ഷം | ച॒ | നഃ॑ | ആ॒രേ॑ | ബാ॒ധ॒സ്വ |
ഭൂ॒ച്ഛു॒നാം॑ | അ॒ഗ്നേ॑ | പ॒വ॒സ്വ | സ്വ॒പാ ഇ॒തി॑ സു - അ॒പാഃ॑ |
അ॒സ്മേ॑ ഇ॒തി॑ | വർ॒ചഃ॑ | സു॒വീ॒ര്യ॑മിതി॒ സു - വീ॒ര്യം॑ | **18 (50)**

1.6.6.3

ദ॒ധ॒ത്പോ॑ഷ॒യ് ര॒യിം മ॒യി | അ॒ഗ്നേ॑ ഗൃ॒ഹ॒പ॒തേ॑
സു॒ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒രഹം॑ ത്വയാ॑ ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒നാ ഭൂ॒യാ॒സ॒യ്
സു॒ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒ർമ॒യാ ത്വാം ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒നാ ഭൂ॒യാഃ॑ ശ॒ത॒യ്
ഹി॒മാ॒സ്താ॒മാശി॑ഷ॒മാ ശാ॒സേ॑ ത॒ന്ത॒വേ ജ്യോ॑തി॒ഷ്ഠി॒തീം
താ॒മാശി॑ഷ॒മാ ശാ॒സേ॒മുഷ്ഠൈ॑ ജ്യോ॑തി॒ഷ്ഠി॒തീം ക॒സ്താ യു॑ന॒ക്തി
സ ത്വാ॑ വി॒മു॒ഞ്ച॒ത്വഗ്നേ॑ വ്ര॒ത॒പ॒തേ॑ വ്ര॒ത॒മ॒ചാ॒രി॒ഷം॑ തദ॒ശ॒കം
ത॒ന്മേ॒രാ॒ധി യ॒ജ്ഞോ॑ ബ॒ഭൂ॒വ॒ സ ആ - [] **19**

1.6.6.3 (Padam)

ദ॒ധ॒ത് | പോ॑ഷം | ര॒യിം | മ॒യി | അ॒ഗ്നേ॑ | ഗൃ॒ഹ॒പ॒ത ഇ॒തി॑
ഗൃ॒ഹ - പ॒തേ॑ | സു॒ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒രി॒തി॑ സു - ഗൃ॒ഹ॒പ॒തിഃ॑ |
അ॒ഹം | ത്വയാ॑ | ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒നേ॒തി॑ ഗൃ॒ഹ - പ॒തി॒നാ |
ഭൂ॒യാ॒സം | സു॒ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒രി॒തി॑ സു - ഗൃ॒ഹ॒പ॒തിഃ॑ | മ॒യാ |
ത്വാം | ഗൃ॒ഹ॒പ॒തി॒നേ॒തി॑ ഗൃ॒ഹ - പ॒തി॒നാ | ഭൂ॒യാഃ॑ | ശ॒തം |
ഹി॒മാഃ॑ | താ॒ം | ആ॒ശി॒ഷ॒മി॒ത്യാ - ശി॒ഷം॑ | ഏ॒തി॑ | ശാ॒സേ॑ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

തന്തവേ । ജ്യോതിഷ്ഠതീം । താം । ആശിഷമിത്യാ - ശിഷം ।
ഏതി । ശാസേ । അമുഷ്ഠേ । ജ്യോതിഷ്ഠതീം । കഃ । ത്വാ ।
യുനക്തി । സഃ । ത്വാ । വീതി । മുഞ്ചതു । അഗ്നേ ।
വ്രതപത ഇതി വ്രത - പതേ । വ്രതം । അചാരിഷം । തത് ।
അശകം । തത് । മേ । അരാധി । യജ്ഞഃ । ബഭൂവ । സഃ ।
ഏതി । 19 (50)

1.6.6.4

ബഭൂവ സ പ്രജജേണ സ വാവുധേ । സ ദേവാനാമധിപതിർ
ബഭൂവ സോ അസ്മാച്ഛ അധിപതീൻ കരോതു വയം സ്യാമ
പതയോ രയിണാം । ഗോമാച്ഛ അഗ്നേഽവിമാച്ഛ അശ്വീ
യജേണാ നൃവഥ്സവാ സദമിദപ്രമൃഷ്ടഃ ।
ഇധാവച്ഛ ഏഷോ അസുര പ്രജാവാനു ദീർഘോ
രയിഃ പൃഥുബുധ്നഃ സഭാവാനു । 20

1.6.6.4 (Padam)

ബഭൂവ । സഃ । പ്രേതി । ജജേണ । സഃ । വാവുധേ । സഃ ।
ദേവാനാം । അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ । ബഭൂവ । സഃ ।
അസ്മാൻ । അധിപതീനിത്യധി - പതീൻ । കരോതു । വയം ।
സ്യാമ । പതയഃ । രയിണാം । ഗോമാനിതി ഗോ - മാൻ ।
അഗ്നേ । അവിമാനിത്യവി - മാൻ । അശ്വീ । യജ്ഞഃ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

നൃ॒വ॒മ്സ॒ഖേതി॑ നൃ॒വത് - സ॒ഖാ । സ॒ദം । ഇ॒ത് । അ॒പ്ര॒മൃ॒ഷ്യ
ഇ॒ത്യപ്ര - മൃ॒ഷ്യഃ । ഇ॒ഡാ॒വാ॒നി॒തീ॒ഡാ - വാ॒ൻ । ഏ॒ഷഃ ।
അ॒സൂര॑ । പ്ര॒ജാ॒വാ॒നി॒തി പ്ര॒ജാ - വാ॒ൻ । ദീ॒ർഘഃ॑ । ര॒യിഃ ।
പൃ॒ഥു॒ബൃ॒ധ്ന ഇ॒തി പൃ॒ഥു - ബൃ॒ധ്നഃ॑ ।
സ॒ഭാ॒വാ॒നി॒തി സ॒ഭാ - വാ॒ൻ । 20 (35)

(ദീ॒ഷ്ടഃ-സു॒വീ॒ര്യ-സ ആ-പഞ്ച॑ത്രി॒ശ്ശ) (A6)

1.6.7.1

യ॒ഥാ വൈ॑ സ॒മൃത॑സോ॒മാ ഏ॒വം വാ॑ ഏ॒തേ സ॒മൃത॑യ॒ജ്ഞാ
യദി॑ദൃ॒ശപൂ॑ർണ്ണമാ॒സൗ ക॒സ്യ വാ॑ഹ॒ ദേ॒വാ യ॒ജ്ഞാഗച്ഛ॑ന്തി
ക॒സ്യ വാ॑ ന ബ॒ഹു॒നാം യ॒ജമാ॑നാനാം യോ॒ വൈ ദേ॒വതാഃ॑
പൂ॒ർവഃ പ॑രിഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ സ ഏ॒നാഃ ശോ॑ഭൂ॒തേ യ॒ജത॑
ഏ॒തദ്വൈ॑ ദേ॒വാനാ॑മാ॒യത॑നം യദാ॒ഹവ॑നീ॒യോന്തരാ॑ഹ്നീ
പശു॑നാം ഗാ॒ർഹ॑പ॒ത്യോ മ॒നുഷ്യാ॑ണാം-മ॒ന്വാഹാ॑ർ യ॒പച॑നഃ
പി॒തൃണാ॑മ॒ഗ്നിം ഗൃ॑ഹ്ണാതി॑ സ്വ ഏ॒വായ॑ത॒നേ
ദേ॒വതാഃ പ॑രി - [] 21

1.6.7.1 (Padam)

യ॒ഥാ । വൈ॑ । സ॒മൃത॑സോ॒മാ ഇ॒തി സ॒മൃത॑ - സോ॒മാഃ ।
ഏ॒വം । വൈ॑ । ഏ॒തേ । സ॒മൃത॑യ॒ജ്ഞാ ഇ॒തി
സ॒മൃത॑-യ॒ജ്ഞാഃ । യത് । ദി॒ശപൂ॑ർണ്ണമാ॒സാവി॑തി

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ | കസ്യ | വാ | അഹ | ദേവാഃ |
യജ്ഞം | ആഗച്ഛന്തീത്യാ - ഗച്ഛന്തി | കസ്യ | വാ | ന |
ബഹൂനാം | യജമാനാനാം | യഃ | വൈ | ദേവതാഃ | പൂർവഃ |
പരിഗൃഹ്ണാതീതി പരി - ഗൃഹ്ണാതി | സഃ | ഏനാഃ | ശഃ |
ഭൂതേ | യജതേ | ഏതത് | വൈ | ദേവാനാം |
ആയതനമിത്യാ - യതനം | യത് | ആഹവനീയ
ഇത്യാ - ഹവനീയഃ | അന്തരാ | അഗ്നീ ഇതി | പശൂനാം |
ഗാർഹപത്യ ഇതി ഗാർഹ - പത്യഃ | മനുഷ്യാണാം |
അന്യാഹാര്യപചന ഇത്യന്യാഹാര്യ - പചനഃ | പിതൃണാം |
അഗ്നിം | ഗൃഹ്ണാതി | സ്വേ | ഏവ |
ആയതന ഇത്യാ - യതനേ | ദേവതാഃ | പരീതി | **21 (50)**

1.6.7.2

ഗൃഹ്ണാതി താഃ ശോഭ ഭൂതേ യജതേ വ്രതേന വൈ മേധേയാ-
ഗ്നിർ വ്രതപതിർ ബ്രാഹ്മണോ വ്രതഭൂദ്-വ്രതമുപൈഷ്യൻ
ബ്രൂയാദഗ്നേ വ്രതപതേ വ്രതം ചരിഷ്യാമീത്യഗ്നിർ വൈ
ദേവാനാം വ്രതപതിസ്തസ്മാ ഏവ പ്രതിപ്രോച്യ വ്രതമാ
ലഭതേ ബർഹിഷാ പൂർണ്ണമാസേ വ്രതമുപൈതി
വർണ്ണൈരമാവാസ്യായാമേതദ്ധ്യേതയോ-രായതനമുപസ്തീര്യഃ
പൂർവശ്ചാഗ്നിരപരശ്ചേത്യാഹൂർ മനുഷ്യാ - [] **22**

1.6.7.2 (Padam)

ഗൃഹ്ണാതി | താഃ | ശഃ | ഭൂതേ | യജതേ | വ്രതേൻ | വൈ |
 മേധ്യഃ | അഗ്നിഃ | വ്രതപതിരിതി വ്രത - പതിഃ | ബ്രാഹ്മണം |
 വ്രതഭൃദിതി വ്രത - ഭൃത് | വ്രതം |
 ഉപൈഷ്യന്നിത്യുപ - ഏഷ്യൻ | ബ്രൂയാത് | അഗ്ൻ |
 വ്രതപത ഇതി വ്രത - പതേ | വ്രതം | ചരിഷ്യാമി | ഇതി |
 അഗ്നിഃ | വൈ | ദേവാനാം | വ്രതപതിരിതി വ്രത - പതിഃ |
 തസ്മൈ | ഏവ | പ്രതിപ്രോചേതി പ്രതി - പ്രോച്യ | വ്രതം |
 ഏതി | ലഭതേ | ബർഹിഷാ | പൂർണമാസ ഇതി
 പൂർണ - മാസേ | വ്രതം | ഉപേതി | ഏതി | വർമ്മസൈഃ |
 അമാവാസ്യായാമിത്യമാ - വാസ്യായാം | ഏതത് | ഹി |
 ഏതയോഃ | ആയതനമിത്യാ - യതനം |
 ഉപസ്തീര്യ ഇത്യുപ - സ്തീര്യഃ | പൂർവഃ | ച | അഗ്നിഃ | അപരഃ |
 ച | ഇതി | ആഹുഃ | മനുഷ്യാഃ | **22 (50)**

1.6.7.3

ഇന്നവാ ഉപസ്തീർണ-മിച്ഛന്തി കിമു ദേവാ യേഷാം
 നവാവസാന-മുപാസിഞ്ഞ്വോ യക്ഷ്യമാണേ ദേവതാ
 വസന്തി യ ഏവം വിദ്വാനഗ്നിമുപസ്തൂണാതി യജമാനേന
 ഗ്രാമ്യാശ്ച പശവോഽവരുധ്യാ ആരണ്യാശ്ചേത്യാഹുർ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

യദ്ഗാമ്യാനുപവസതി തേന ഗ്രാമ്യാനവ രൂന്ധേ
യദാരണ്യസ്യാശ്നാതി തേനാരണ്യാൻ യദനാശ്യാനുപവസേത്
പിതൃഭേവത്യഃ സ്യാദാരണ്യസ്യാ-ശ്നാതിന്ദ്രിയം - [] 23

1.6.7.3 (Padam)

ഇത് | നു | വാ | ഉപസ്തീർണമിയുപ - സ്തീർണം | ഇച്ഛന്തി |
കിം | ഉ | ദേവാഃ | യേഷാം | നവാവസാനമിതി
നവ-അവസാനം | ഉപേതി | അസിന് | ശഃ | യക്ഷ്യമാണേ |
ദേവതാഃ | വസന്തി | യഃ | ഏവം | വിദാൻ | അഗ്നിം |
ഉപസ്തൂണാതീത്യുപ - സ്തൂണാതി | യജമാനേന | ഗ്രാമ്യാഃ |
ച | പശവഃ | അവരുധ്യാ ഇത്യവ - രുധ്യാഃ | ആരണ്യാഃ | ച |
ഇതി | ആഹുഃ | യത് | ഗാമ്യാൻ | ഉപവസതീത്യുപ-വസതി |
തേന | ഗ്രാമ്യാൻ | അപേതി | രൂന്ധേ | യത് | ആരണ്യസ്യ |
അശ്നാതി | തേന | ആരണ്യാൻ | യത് | അനാശ്യാൻ |
ഉപവസേദിത്യുപ - വസേത് | പിതൃഭേവത്യ ഇതി
പിതൃ - ഭേവത്യഃ | സ്യാത് | ആരണ്യസ്യ | അശ്നാതി |
ഇന്ദ്രിയം | 23 (50)

1.6.7.4

വാ ആരണ്യമിന്ദ്രിയമേവാസ്സത്ഥൻ ധത്തേ
യദനാശ്യാനുപവസേത് ക്ഷോധുകഃ സ്യാദ്യദശ്നീയാദ്രു-

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ദ്രോ॑സ്യ॒ പശു॑നഭി॒ മന്യേ॑താ॒പോ॑ശ്ശാതി॒ തന്നേ॑വാശി॒തം
നേ॑വാ॒സ॒ശി॒തം ന॒ ക്ഷോ॑ധുകോ॒ ഭവ॑തി॒ നാ॒സ്യ॒ രൂ॒ദ്രഃ
പശു॑നഭി॒ മന്യേ॑തേ॒ വജ്രോ॑ വൈ॒ യജ്ഞഃ॑ ക്ഷു॒ത്ഖ॒ലു॒ വൈ
മനു॑ഷ്യ॒സ്യ॒ ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യോ॒ യദ॑നാ॒ ശ്വാ॑നൂ॒പ॒വ॒സ॒തി
വജ്രേ॑ണ്ണൈ॒വ സാ॑ക്ഷാത് () ക്ഷു॒ധം ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യം ഹ॑ന്തി । 24

1.6.7.4 (Padam)

വൈ । ആ॒ര॒ണ്യം । ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ഏ॒വ । ആ॒ത്മ॑ൻ । ധ॒ത്തേ ।
യത് । അ॒നാ॒ശാ॑ൻ । ഉ॒പ॒വ॒സേ॑ദിത്യു॒പ - വ॒സേ॑ത് ।
ക്ഷോ॑ധു॒കഃ । സ്യാ॑ത് । യത് । അ॒ശ്ലീ॒യാത് । രൂ॒ദ്രഃ । അ॒സ്യ॒ ।
പശു॑ൻ । അ॒ഭീ॒തി॒ । മ॒ന്യേ॑ത॒ । അ॒പഃ । അ॒ശ്ശാ॑തി॒ । തത് । ന॒ ।
ഇ॒വ । അ॒ശി॒തം । ന॒ । ഇ॒വ । അ॒ന॒ശി॒തം । ന॒ । ക്ഷോ॑ധു॒കഃ ।
ഭവ॑തി॒ । ന॒ । അ॒സ്യ॒ । രൂ॒ദ്രഃ । പശു॑ൻ । അ॒ഭീ॒തി॒ । മ॒ന്യേ॑തേ॒ ।
വ॒ജ്രഃ । വൈ॒ । യജ്ഞഃ॑ । ക്ഷു॒ത് । ഖ॒ലു॒ । വൈ॒ । മനു॑ഷ്യ॒സ്യ॒ ।
ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യഃ । യത് । അ॒നാ॒ശാ॑ൻ । ഉ॒പ॒വ॒സ॒തീ॒ത്യു॒പ-വ॒സ॒തി॒ ।
വജ്രേ॑ണ॒ । ഏ॒വ । സാ॑ക്ഷാ॒ദി॒തി॒ സ - അ॒ക്ഷാ॑ത് () ।
ക്ഷു॒ധം । ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യം । ഹ॑ന്തി । 24 (53)

(പരി-മനുഷ്യാ-ഇന്ദ്രിയ-സാക്ഷാത്-തീർന്നി ച) (A7)

1.6.8.1

യോ॑ വൈ॒ ശ്രദ്ധാ॑മനാ॒രഭ്യ॑ യജേ॒ണന॑ യജതേ॒ നാസ്യേ॑ഷ്ടായ
ശ്ര॒ദ്ധ॑ ധ॒തേഽപഃ॑ പ്ര॒ണയ॑തി ശ്രദ്ധാ॒ വാ ആ॑പഃ ശ്രദ്ധാ॒മേവാ॑ഽരഭ്യ
യജേ॒ണന॑ യജത॑ ഉ॒ഭയേ॑ഽസ്യ॒ ദേവ॑മനു॒ഷ്ടാ ഇ॒ഷ്ടായ॑
ശ്ര॒ദ്ധ॑ധ॒തേ തദാ॑ഹു॒രതി॑ വാ ഏ॒താ വർത്ത്രം॑ നേ॒ദന്ത്യ॑തി
വാ॒ചം മനോ॑ വാ॒വൈതാ॑ നാ॒തി നേ॒ദന്തീ॑തി മ॒നസാ॑
പ്ര॒ണയ॑തീ॒യം വൈ॑ മനോ - [] 25

1.6.8.1 (Padam)

യഃ॑ । വൈ॒ । ശ്രദ്ധാ॑മിതി ശ്രത് - ധാം ।
അ॒നാ॒രഭ്യേ॒ത്യനാ॑ - രഭ്യ॒ । യജേ॒ണന॑ । യജതേ॒ । ന । അ॒സ്യ॒ ।
ഇ॒ഷ്ടായ॑ । ശ്രത് । ദധ॒തേ । അ॒പഃ । പ്രേ॒തി । നയ॑തി । ശ്രദ്ധേ॒തി
ശ്രത് - ധാ । വൈ॒ । ആ॑പഃ । ശ്രദ്ധാ॑മിതി ശ്രത് - ധാം । ഏ॒വ ।
ആ॒രഭ്യേ॒ത്യാ-രഭ്യ॑ । യജേ॒ണന॑ । യജതേ॒ । ഉ॒ഭയേ॑ । അ॒സ്യ॒ ।
ദേ॒വമനു॑ഷ്ടാ ഇ॒തി ദേ॒വ - മനു॑ഷ്ടാഃ । ഇ॒ഷ്ടായ॑ । ശ്രത് ।
ദധ॒തേ । തത് । ആ॒ഹുഃ । അ॒തീതി॑ । വൈ॒ । ഏ॒താഃ । വർത്ത്രം॑ ।
നേ॒ദന്തി॑ । അ॒തീതി॑ । വാ॒ചം । മ॒നഃ । വാ॒വ । ഏ॒താഃ । ന ।
അ॒തീതി॑ । നേ॒ദന്തി॑ । ഇ॒തി । മ॒നസാ॑ । പ്രേ॒തി । നയ॑തി ।
ഇ॒യം । വൈ॒ । മ॒നഃ । 25 (50)

1.6.8.2

അനയൈവൈനാഃ പ്രണ്യത്യ-സ്തന്നഹവിർ ഭവതി യ ഏവം
വേദ യജ്ഞായുധാനി സം ഭരതി യജ്ഞോ വൈ
യജ്ഞായുധാനി യജ്ഞമേവ തഥ്സം ഭരതി യദേകമേകം
സംഭരേത്-പിതൃഭേവത്യാനി സ്യൂര്യം സഹ സർവാണി
മാനുഷാണി ദേവേ സംഭരതി യാജ്യാനുവാക്യയോരേവ
രൂപം കരോത്യഥോ മിമുനമേവയോ വൈ ദശ
യജ്ഞായുധാനി വേദ മുഖതോഽസ്യ യജ്ഞഃ
കല്പതേ സ്തഃ- [] 26

1.6.8.2 (Padam)

അനയാ ഏവ ഏനാഃ പ്രേതി നയതി ।
അസ്തന്നഹവിരിത്യസ്തന്ന - ഹവിഃ ഭവതി യഃ ।
ഏവം വേദ യജ്ഞായുധാനീതി യജ്ഞ - ആയുധാനി ।
സമിതി ഭരതി യജ്ഞഃ വൈ യജ്ഞായുധാനീതി
യജ്ഞ - ആയുധാനി യജ്ഞം ഏവ തത് സമിതി ।
ഭരതി യത് ഏകമേകമിത്യേകം - ഏകം സംഭരേദിതി
സം - ഭരേത് പിതൃഭേവത്യാനീതി പിതൃ - ഭേവത്യാനി ।
സ്യൂഃ യത് സഹ സർവാണി മാനുഷാണി ദേവേ ഇതി
ദേ - ദേവ സമിതി ഭരതി യാജ്യാനുവാക്യയോരിതി

യാജ്യാ - അനുവാക്യയോഃ | ഏവ | രൂപം | കരോതി |
അഥോ ഇതി | മിഥുനം | ഏവ | യഃ | വൈ | ദശ |
യജ്ഞായുധാനീതി യജ്ഞ - ആയുധാനി | വേദ | മുഖതഃ |
അസ്യ | യജ്ഞഃ | കല്പതേ | സ്തൃഃ | **26 (50)**

1.6.8.3

ച കപാലാനി ചാഗ്നിഹോത്രഹവണീ ച ശൂർപം ച
കൃഷ്ണാജിനം ച ശമ്യോ ചോലുഖലം ച മുസലം ച
ദൃഷ്ട്വോപലാ ചൈതാനി വൈ ദശ യജ്ഞായുധാനി
യ ഏവം വേദ മുഖതോഽസ്യ യജ്ഞഃ കല്പതേ യോ വൈ
ദേവേഭ്യഃ പ്രതിപ്രോച്യ യജ്ഞേന യജ്ഞേ ജുഷന്തേഽസ്യ
ദേവാ ഹവ്യച് ഹവിർ നിരൂപ്യമാണമഭി മന്ത്രയേതാഽഗ്നിച്
ഹോതാരമിഹ തച് ഹുവ ഇതി - [] **27**

1.6.8.3 (Padam)

ച | കപാലാനി | ച |
അഗ്നിഹോത്രഹവണീത്യഗ്നിഹോത്ര-ഹവണീ | ച | ശൂർപം |
ച | കൃഷ്ണാജിനമിതി കൃഷ്ണ - അജിനം | ച | ശമ്യോ | ച |
ഉലുഖലം | ച | മുസലം | ച | ദൃഷ്ട്വ | ച | ഉപലാ | ച |
ഏതാനി | വൈ | ദശ | യജ്ഞായുധാനീതി
യജ്ഞ - ആയുധാനി | യഃ | ഏവം | വേദ | മുഖതഃ | അസ്യ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

യജ്ഞഃ | കല്പതേ | യഃ | വൈ | ദേവേഭ്യഃ | പ്രതിപ്രോചേതി
പ്രതി - പ്രോച്യ | യജ്ഞേന | യജതേ | ജുഷന്തേ | അസ്യ |
ദേവാഃ | ഹവ്യം | ഹവിഃ | നിരുപ്യമാണമിതി നിഃ-ഉപ്യമാനം |
അഭീതി | മന്ത്രയേത | അഗ്നിം | ഹോതാരം | ഇഹ | തം |
ഹുവേ | ഇതി | 27 (50)

1.6.8.4

ദേവേഭ്യ ഏവ പ്രതിപ്രോച്യ യജ്ഞേന യജതേ ജുഷന്തേഽസ്യ
ദേവാഹവ്യമേഷ വൈ യജ്ഞസ്യ ഗ്രഹോ ഗൃഹീതൈവ
യജ്ഞേന യജതേ തദുദിത്വാ വാചം യച്ഛതി യജ്ഞസ്യ
ധൃത്യാ അഥോ മനസാ വൈ പ്രജാപതിർ യജ്ഞമതനുത
മനസൈവ തദ്-യജ്ഞം തനുതേ രക്ഷസാ-മന്നവചാരായ
യോ വൈ യജ്ഞം യോഗ ആഗതേ യുനക്തി യുക്തേ
യുഞ്ജാനേഷു കസ്ത്വാ യുനക്തി സ ത്വാ യുനക്തി ()
ത്യാഹ പ്രജാപതിർ വൈ കഃ പ്രജാപതിനൈവൈനം
യുനക്തി യുക്തേ യുഞ്ജാനേഷു | 28

1.6.8.4 (Padam)

ദേവേഭ്യഃ | ഏവ | പ്രതിപ്രോചേതി | പ്രതി - പ്രോച്യ |
യജ്ഞേന | യജതേ | ജുഷന്തേ | അസ്യ | ദേവാഃ | ഹവ്യം |
ഏഷഃ | വൈ | യജ്ഞസ്യ | ഗ്രഹഃ | ഗൃഹീത്വാ | ഏവ |

യജേ॑ന്ന | യജ॑തേ | തത് | ഉ॒ദി॒ത്വാ | വാ॒ചം | യ॒ച്ഛതി॑ |
 യജ॑ന്നസ്യ | ധൃ॒തൈ॑ | അ॒മോ ഇ॒തി | മ॒ന്നസാ॑ | വൈ |
 പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ | യജ॑ന്നം | അ॒തനു॑ത |
 മ॒ന്നസാ॑ | ഏ॒വ | തത് | യജ॑ന്നം | തനു॑തേ | ര॒ക്ഷസാ॑ം |
 അ॒ന്നവ॑ചാരായേത്യ॒ന്നു - അ॒വചാ॑രായ | യഃ | വൈ |
 യജ॑ന്നം | യോ॒ഗേ | ആ॒ഗത॑ ഇ॒ത്യാ - ഗ॒തേ | യു॒നക്തി॑ |
 യു॒ക്തേ | യു॒ഞ്ജാനേ॑ഷു | കഃ | ത്വാ | യു॒നക്തി॑ | സഃ | ത്വാ |
 യു॒നക്തു॑ () | ഇ॒തി | ആ॒ഹ | പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ-പ॒തിഃ |
 വൈ | കഃ | പ്ര॒ജാപ॑തിനേതി പ്ര॒ജാ-പ॒തിനാ॑ | ഏ॒വ | ഏ॒ന്നം |
 യു॒നക്തി॑ | യു॒ക്തേ | യു॒ഞ്ജാനേ॑ഷു | **28 (61)**

(വൈമനഃ-സ്തൃ-ഇതി-യുനക്തേ-കാദശ ച) (A8)

1.6.9.1

പ്ര॒ജാപ॑തിർ യജ॑ന്നസ്യജ॒താ-ഗ്നി॑ഹോ॒ത്രം ചാ॑ഗ്നി॒ഷ്ടോമം॑
 ച പൗ॑ർണ॒മാസീ॑ം ചോ॒ക്ഥ്യം ചാ॑മാവാ॒സ്യാം ചാ॑തിരാ॒ത്രം
 ച താ॑നുദമിമീ॒ത യാ॑വദഗ്നി॒ഹോ॒ത്ര-മാ॑സീത്
 താ॒വാ॒നഗ്നി॑ഷ്ടോമോ യാ॒വതീ॑ പൗ॑ർണ॒മാസീ॑
 താ॒വാ॒നു॒ക്ഥ്യോ യാ॑വതൃ॒മാവാ॑സ്യാ॒ താ॒വാ॒നതി॑രാത്രോ യ
 ഏ॒വം വി॑ദ്വാ॒നഗ്നി॑ഹോ॒ത്രം ജു॒ഹോ॑തി യാ॒വദഗ്നി॑ഷ്ടോമേ॒നോ
 പാ॒പ്ലോ॑തി താ॒വദു॒പാപ്ലോ॑തി യ ഏ॒വം വി॑ദ്വാൻ

പൗർണ്ണമാസീം യജതേ യാവദുക്ഥ്യേനോപാപ്നോതി - [] 29

1.6.9.1 (Padam)

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । യജ്ഞാൻ । അസൃജത ।
 അഗ്നിഹോത്രമിത്യഗ്നി - ഹോത്രം । ച ।
 അഗ്നിഷ്ടോമമിത്യഗ്നി - സ്തോമം । ച । പൗർണ്ണമാസീമിതി
 പൗർണ്ണ - മാസീം । ച । ഉക്ഥ്യം । ച ।
 അമാവാस्याമിത്യമാ - വാस्याം । ച ।
 അതിരാത്രമിത്യതി - രാത്രം । ച । താൻ । ഉദിതി ।
 അമിമീത । യാവത് । അഗ്നിഹോത്രമിത്യഗ്നി - ഹോത്രം ।
 ആസീത് । താവാൻ । അഗ്നിഷ്ടോമ ഇത്യഗ്നി - സ്തോമഃ ।
 യാവതീ । പൗർണ്ണമാസീതി പൗർണ്ണ - മാസീ । താവാൻ ।
 ഉക്ഥ്യഃ । യാവതീ । അമാവാസ്യേത്യമാ - വാस्या ।
 താവാൻ । അതിരാത്ര ഇത്യതി - രാത്രഃ । യഃ । ഏവം ।
 വിദ്വാൻ । അഗ്നിഹോത്രമിത്യഗ്നി - ഹോത്രം । ജുഹോതി ।
 യാവത് । അഗ്നിഷ്ടോമേനേത്യഗ്നി - സ്തോമേന ।
 ഉപാപ്നോതീത്യുപ - ആപ്നോതി । താവത് । ഉപേതി ।
 ആപ്നോതി । യഃ । ഏവം । വിദ്വാൻ । പൗർണ്ണമാസീമിതി
 പൗർണ്ണ - മാസീം । യജതേ । യാവത് । ഉക്ഥ്യേന ।
 ഉപാപ്നോതീത്യുപ - ആപ്നോതി । 29 (50)

1.6.9.2

താവദുപാഃസ്പോതി യ ഏവം വിദ്വാൻമാവാസ്യാം യജ്ഞേ
 യാവദതിരാത്രേണോപാപോതി താവദുപാഃസ്പോതി
 പരമേഷ്ഠിനോ വാ ഏഷ യജ്ഞാഗ്ര ആസീത് തേന സ
 പരമാം കാഷ്ഠാമഗച്ഛത് തേന പ്രജാപതിം നിരവാസായയത്
 തേന പ്രജാപതിഃ പരമാം കാഷ്ഠാമഗച്ഛത് തേനേന്ദ്രം
 നിരവാസായയത് തേനേന്ദ്രഃ പരമാം കാഷ്ഠാമഗച്ഛത്
 തേനാഗ്നീഷോമൗ നിരവാസായയത് തേനാഗ്നീഷോമൗ
 പരമാം കാഷ്ഠാമഗച്ഛതാം യ - [] 30

1.6.9.2 (Padam)

താവത് | ഉപേതി | ആപോതി | യഃ | ഏവം | വിദ്വാൻ |
 അമാവാस्याമിത്യമാ - വാസ്യാം | യജ്ഞേ | യാവത് |
 അതിരാത്രേണേത്യതി - രാത്രേണ |
 ഉപാപോതീത്യുപ - ആപോതി | താവത് | ഉപേതി |
 ആപോതി | പരമേഷ്ഠിനഃ | വൈ | ഏഷഃ | യജ്ഞഃ | അഗ്രേ |
 ആസീത് | തേന | സഃ | പരമാം | കാഷ്ഠാം | അഗച്ഛത് | തേന |
 പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം | നിരവാസായയദിതി
 നിഃ - അവാസായയത് | തേന | പ്രജാപതിരിതി
 പ്രജാ - പതിഃ | പരമാം | കാഷ്ഠാം | അഗച്ഛത് | തേന | ഇന്ദ്രം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

നിരവാസായയദിതി നിഃ - അവാസായയത് | തേന | ഇന്ദ്രഃ |

പരമാം | കാഷ്ടാം | അഗച്ഛത് | തേന |

അഗ്നീഷോമാവിത്യഗ്നീ - സോമൗ |

നിരവാസായയദിതി നിഃ - അവാസായയത് | തേന |

അഗ്നീഷോമാവിത്യഗ്നീ - സോമൗ | പരമാം | കാഷ്ടാം |

അഗച്ഛതാം | യഃ | 30 (50)

1.6.9.3

ഏവം വിദാൻ ദർശപൂർണ്ണമാസൗ യജ്ഞേ പരമാമേവ

കാഷ്ടാം ഗച്ഛതി യോ വൈ പ്രജാതേന യജ്ഞേന യജ്ഞേ പ്ര

പ്രജയാ പശുഭിർ മിമുന്തേ ജായതേ ദാദശ മാസാഃ

സംവത്സരോ ദാദശ ദന്ധാനി ദർശപൂർണ്ണമാസയോസ്താനി

സംപാദ്യാനീത്യാഹൂർ വത്സം ചോപാവസ്യജത്യുഖാം

ചാധി ശ്രയത്യവ ച ഹന്തി ദൃഷദ് ച സമാഹന്ത്യധി ച

വപതേ കപാലാനി ചോപ ദധാതി പുരോധാശം - [] 31

1.6.9.3 (Padam)

ഏവം | വിദാൻ |

ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ | യജ്ഞേ |

പരമാം | ഏവ | കാഷ്ടാം | ഗച്ഛതി | യഃ | വൈ | പ്രജാതേനേതി

പ്ര - ജാതേന | യജ്ഞേന | യജ്ഞേ | പ്രേതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ॥ പശുഭിരിതി പശു - ഭിഃ॥ മിമുനൈഃ॥
ജായതേ॥ ദ്വാദശ॥ മാസാഃ॥ സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരഃ॥ ദ്വാദശ॥ ദ്വാദാനീതി ദ്വാ - ദാനി॥
ദർശപൂർണ്ണമാസയോരിതി ദർശ - പൂർണ്ണമാസയോഃ॥ താനി
॥ സംപാദ്യാനീതി സം - പാദ്യാനി॥ ഇതി॥ ആഹുഃ॥ വത്സം
॥ ച॥ ഉപാവസ്യജതീത്യുപ - അവസ്യജതി॥ ഉഖാം॥ ച॥
അധീതി॥ ശ്രയതി॥ അവേതി॥ ച॥ ഹന്തി॥ ദൃഷ്ടൗ॥
ച॥ സമാഹന്തീതി സം - ആഹന്തി॥ അധീതി॥ ച॥
വപതേ॥ കപാലാനി॥ ച॥ ഉപേതി॥ ദധാതി॥
പുരോധാശം॥ ച॥ 31 (50)

1.6.9.4

ചാ ധിശ്രയത്യാജ്യം ച സ്തംബയജുശ്ച ഹരത്യഭി ച
ഗൃഹ്ണാതി വേദിം ച പരി ഗൃഹ്ണാതി പത്നീം ച
സംനഹ്യതി പ്രോക്ഷണീശ്ചാ ഽസാദയത്യാജ്യം ചൈതാനി
വൈ ദ്വാദശ ദ്വാദാനി ദർശപൂർണ്ണമാസയോസ്താനി
യ ഏവച്ഛ സംപാദ്യ യജതേ പ്രജാതേനൈവ യജേന്തേ
യജതേ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമുനൈർ ജായതേ॥ 32

1.6.9.4 (Padam)

അധിശ്രയതീത്യധി - ശ്രയതി | ആജ്യം | ച |
സ്തംബയജുരിതി സ്തംബ - യജുഃ | ച | ഹരതി |
അഭീതി | ച | ഗൃഹ്ണാതി | വേദീം | ച | പരിഗൃഹ്ണാതീതി
പരി - ഗൃഹ്ണാതി | പതീം | ച | സമിതി | നഹ്യതി |
പ്രോക്ഷണീരിതി പ്ര - ഉക്ഷണീഃ | ച |
ആസാദയതീത്യാ - സാദയതി | ആജ്യം | ച | ഏതാനി |
വൈ | ദ്വാദശ | ദ്വാദാനീതി ദ്വം - ദ്വാനി |
ദർശപൂർണ്ണമാസയോരിതി ദർശ - പൂർണ്ണമാസയോഃ |
താനി | യഃ | ഏവം | സംപാദ്യേതി സം - പാദ്യ | യജതേ |
പ്രജാതേനേതി പ്ര - ജാതേന | ഏവ | യജേന്തേന |
യജതേ | പ്രേതി | പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ | പശുഭിരിതി
പശു - ഭിഃ | മിമുനൈഃ | ജായതേ | **32 (40)**

(ഉക്ത്യേനോപാപ്തോത്യാ-ഗച്ഛതാം യഃ- പൂരോധാശം-

ചതാരിശ്ശ) (A9)

1.6.10.1

ധ്രുവോഽസി ധ്രുവോഽഹ് ഹ്വ സജാതേഷു ഭൂയാസമിത്യാഹ
ധ്രുവാനേവൈനാൻ കൂരുത ഉഗ്രോഽസ്യുഗ്രോഽഹ്
സജാതേഷു ഭൂയാസമിത്യാഹാ പ്രതിവാദിന ഏവൈനാൻ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

കുരുതേ-ഽഭിഭൂരിത്യഭിഭൂരിഹ് സജാതേഷു ഭൂയാസമിത്യാഹ
യ ഏവൈനം പ്രത്യുത്പിപീതേ തമുപാസ്യതേ യുനജ്മി ത്വാ
ബ്രഹ്മണാ ദൈവ്യേനേത്യാഹൈഷ വാ

അഗ്നേര്യോഗസ്തേനൈ - [] 33

1.6.10.1 (Padam)

ധ്രുവഃ | അസി | ധ്രുവഃ | അഹം | സജാതേഷിതി
സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം | ഇതി | ആഹ | ധ്രുവാൻ | ഏവ |
ഏനാൻ | കുരുതേ | ഉഗ്രഃ | അസി | ഉഗ്രഃ | അഹം |
സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം | ഇതി | ആഹ |
അപ്രതിവാദിന ഇത്യപ്രതി - വാദിനഃ | ഏവ | ഏനാൻ |
കുരുതേ | അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ | അസി |
അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ | അഹം | സജാതേഷിതി
സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം | ഇതി | ആഹ | യഃ | ഏവ |
ഏനം | പ്രത്യുത്പിപീത ഇതി പ്രതി - ഉത്പിപീതേ | തം |
ഉപേതി | അസ്യതേ | യുനജ്മി | ത്വാ | ബ്രഹ്മണാ |
ദൈവ്യേന | ഇതി | ആഹ | ഏഷഃ | വൈ | അഗ്നേഃ | യോഗഃ |
തേന | 33 (50)

1.6.10.2

വൈ॑നം യു॑നക്തി॒ യജ്ഞ॑സ്യ॒ വൈ॑ സമൃ॑ദ്ധേന॒ ദേ॒വാഃ
സു॑വർഗം॒ ലോ॑കമായൻ॒ യജ്ഞ॑സ്യ॒ വൃ॑ദ്ധേനാസു॒രാൻ
പരാ॑ ഭാവ॒യൻ യന്മേ॑ അഗ്നേ॒ അ॒സ്യ യജ്ഞ॑സ്യ
രി॒ഷ്ടാദി॑ത്യാഹ॒ യജ്ഞ॑സ്യൈ॒വ തഥ്സമൃ॑ദ്ധേന॒ യജ്മാ॑നഃ
സു॑വർഗം॒ ലോ॑കമേതി॒ യജ്ഞ॑സ്യ॒ വൃ॑ദ്ധേന॒ ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യാൻ
പരാ॑ ഭാവ॒യത്യഗ്നി॑ഹോ॒ത്ര-മേ॒താദി॑ർ വ്യാഹൃ॒തീദി॑രുപ
സാ॒ദയേ॑ദ്യജ്ഞമു॒ഖം വാ॑ അഗ്നി॑ഹോ॒ത്രം ബ്ര॑ഹ്മൈ॒താ
വ്യാഹൃ॑തയോ॒ യജ്ഞ॑മു॒ഖ ഏ॒വ ബ്ര॑ഹ്മ - [] 34

1.6.10.2 (Padam)

ഏ॒വ । ഏ॒നം । യു॑നക്തി॒ । യജ്ഞ॑സ്യ॒ । വൈ॑ । സമൃ॑ദ്ധേനേതി॒
സം - ജ്ഞേ॑ന । ദേ॒വാഃ । സു॑വർഗമിതി॒ സു॒വഃ - ഗം ।
ലോ॑കം । ആ॒യൻ । യജ്ഞ॑സ്യ॒ । വൃ॑ദ്ധേനേതി॒ വി-ജ്ഞേ॑ന ।
അ॒സുരാൻ । പരേ॑തി । അ॒ഭാവ॑യൻ । യത് । മേ । അഗ്നേ॒ ।
അ॒സ്യ । യജ്ഞ॑സ്യ॒ । രി॒ഷ്ടാത് । ഇതി॑ । ആഹ॒ । യജ്ഞ॑സ്യ॒ ।
ഏ॒വ । തത് । സമൃ॑ദ്ധേനേതി॒ സം - ജ്ഞേ॑ന । യജ്മാ॑നഃ ।
സു॑വർഗമിതി॒ സു॒വഃ - ഗം । ലോ॑കം । ഏ॒തി । യജ്ഞ॑സ്യ॒ ।
വൃ॑ദ്ധേനേതി॒ വി - ജ്ഞേ॑ന । ഭ്രാ॒തൃ॒വ്യാൻ । പരേ॑തി ।
ഭാവ॑യതി । അഗ്നി॑ഹോ॒ത്രമിത്യ॑ഗ്നി - ഹോ॒ത്രം । ഏ॒താദിഃ॑ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

വ്യാഹൃതീദിരിതി വ്യാഹൃതി - ഭിഃ । ഉപേതി । സാദയേത് ।
യജ്ഞമുഖമിതി യജ്ഞ - മുഖം । വൈ ।
അഗ്നിഹോത്രമിത്യഗ്നി - ഹോത്രം । ബ്രഹ്മ । ഏതാഃ ।
വ്യാഹൃതയ ഇതി വി - ആഹൃതയഃ । യജ്ഞമുഖ ഇതി
യജ്ഞ - മുഖേ । ഏവ । ബ്രഹ്മ । **34 (50)**

1.6.10.3

കുരുതേ സംവത്സരേ പര്യാഗത ഏതാഭിരേവാപ
സാദയേദ്-ബ്രഹ്മണൈവോദയതഃ സംവത്സരം പരി
ഗൃഹ്ണാതി ദർശപൂർണ്ണമാസൗ ചാതുർമാസ്യാൻ
യാലഭമാന ഏതാഭിർ വ്യാഹൃതീഭിർ ഹവിഃഷ്ടാ സാദയേദ്-
യജ്ഞമുഖം വൈ ദർശപൂർണ്ണമാസൗ ചാതുർമാസ്യാനി
ബ്രഹ്മൈതാ വ്യാഹൃതയോ യജ്ഞമുഖ ഏവ ബ്രഹ്മ
കുരുതേ സംവത്സരേ പര്യാഗത ഏതാഭിരേവാസാദയേദ്
ബ്രഹ്മണൈവോദയതഃ സംവത്സരം പരിഗൃഹ്ണാതി
യദൈവ യജ്ഞസ്യ സാമ്നാ ക്രിയതേ രാശ്രൂം - [] **35**

1.6.10.3 (Padam)

കുരുതേ । സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരേ । പര്യാഗത
ഇതി പരി - ആഗതേ । ഏതാഭിഃ । ഏവ । ഉപേതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

സാദയേത് | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | ഉദയതഃ | സംവത്സരമിതി
സം - വത്സരം | പരീതി | ഗൃഹ്ണാതി |

ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ |

ചാതുർമാസ്യാനീതി ചാതുഃ - മാസ്യാനി |

ആലഭമാന ഇത്യാ - ലഭമാനഃ | ഏതാഭിഃ | വ്യാഹൃതീഭിരിതി
വ്യാഹൃതി - ഭിഃ | ഹവീഷി | ഏതി | സാദയേത് |

യജ്ഞമുഖമിതി യജ്ഞ - മുഖം | വൈ |

ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ |

ചാതുർമാസ്യാനീതി ചാതുഃ - മാസ്യാനി | ബ്രഹ്മ | ഏതാഃ |

വ്യാഹൃതയ ഇതി വി - ആഹൃതയഃ | യജ്ഞമുഖ ഇതി

യജ്ഞ - മുഖേ | ഏവ | ബ്രഹ്മ | കുരുതേ | സംവത്സര ഇതി

സം - വത്സരേ | പര്യാഗത ഇതി പരി-ആഗതേ | ഏതാഭിഃ |

ഏവ | ഏതി | സാദയേത് | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | ഉദയതഃ |

സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം | പരീതി | ഗൃഹ്ണാതി |

യത് | വൈ | യജ്ഞസ്യ | സാമ്നാ | ക്രിയതേ | രാശ്ട്രം | **35 (50)**

1.6.10.4

യജ്ഞസ്യ-ശരീർഗച്ഛതി യദുചാ വിശം യജ്ഞസ്യ-

*ശരീർഗച്ഛത്യഥ ബ്രാഹ്മണോഽനാശരീർഭേണ യജ്ഞേന യജ്ഞേ

സാമിധേനീരനുവക്ഷ്യന്നേതാ വ്യാഹൃതീഃ പുരസ്താദ്ദധ്യാദ്

ബ്രഹ്മൈവ പ്രതിപദം കൂരുതേ തഥാ ബ്രാഹ്മണം
സാശീർകേണ യജ്ഞേന യജതേ യം കഥയേത യജമാനം
ഭ്രാതൃവൃഥസ്യ യജ്ഞസ്യ*ശീർഗച്ഛേദിതി തസ്യൈതാ
വ്യാഹൃതീഃ പുരോഽനുവാക്യായാം ദധ്യാദ് ഭ്രാതൃവൃദേവത്യാ
വൈ പുരോഽനുവാക്യാ ഭ്രാതൃവൃഥേവാസ്യ യജ്ഞസ്യ-[] 36

1.6.10.4 (Padam)

യജ്ഞസ്യ | ആശീരിത്യാ - ശീഃ | ഗച്ഛതി | യത് | ഋചാ |
വിശം | യജ്ഞസ്യ | ആശീരിത്യാ - ശീഃ | ഗച്ഛതി | അഥ |
ബ്രാഹ്മണം | അനാശീർകേണ | യജ്ഞേന | യജതേ |
സാമിധേനീരിതി സാം - ഇധേനീഃ |
അനുവക്ഷ്യന്നിത്യനു - വക്ഷ്യന് | ഏതാഃ |
വ്യാഹൃതീരിതി വി - ആഹൃതീഃ | പുരസ്താത് | ദധ്യാത് |
ബ്രഹ്മ | ഏവ | പ്രതിപദമിതി പ്രതി - പദം | കൂരുതേ | തഥാ |
ബ്രാഹ്മണം | സാശീർകേണേതി സ-ആശീർകേണ |
യജ്ഞേന | യജതേ | യം | കഥയേത | യജമാനം |
ഭ്രാതൃവൃഥം | അസ്യ | യജ്ഞസ്യ | ആശീരിത്യാ - ശീഃ |
ഗച്ഛേത് | ഇതി | തസ്യ | ഏതാഃ | വ്യാഹൃതീരിതി
വി - ആഹൃതീഃ | പുരോഽനുവാക്യായാമിതി
പുരഃ - അനുവാക്യായാം | ദധ്യാത് |

ഭ്രാതൃവ്യഭേവത്യേതി ഭ്രാതൃവ്യ - ഭേവത്യാ । വൈ ।

പുരോന്നുവാക്യേതി പുരഃ - അനുവാക്യാ ।

ഭ്രാതൃവ്യം । ഏവ । അസ്യ । യജ്ഞസ്യ । 36 (50)

1.6.10.5

ഔശീരിഗച്ഛതി യാൻ കായേത യജമാനാൻ

സമാവത്യേനാൻ യജ്ഞസ്യ ഔശീരിഗച്ഛേദിതി തേഷാമേതാ

വ്യാഹൃതീഃ പുരോന്നുവാക്യായാ അർധർച ഏകാം ദധ്യാദ്-

യാജ്യായൈ പുരസ്താദേകാം യാജ്യായാ അർധർച ഏകാം

തഥൈനാൻ സമാവതീ യജ്ഞസ്യ ഔശീരിഗച്ഛതി

യഥാ വൈ പർജന്യഃ സുവൃഷ്ടം വർഷത്യേവം യജ്ഞാ

യജമാനസ്യ വർഷതി സ്ഥലയോദകം പരി

ഗൃഹ്ണന്ത്യാശിഷാ യജ്ഞം യജമാനഃ

പരി ഗൃഹ്ണാതി മനോഽസി പ്രാജാപത്യം - [] 37

1.6.10.5 (Padam)

ഔശീരിത്യാ - ശീഃ । ഗച്ഛതി । യാൻ । കായേത ।

യജമാനാൻ । സമാവതീ । ഏനാൻ । യജ്ഞസ്യ ।

ഔശീരിത്യാ - ശീഃ । ഗച്ഛേത് । ഇതി । തേഷാം । ഏതാഃ ।

വ്യാഹൃതീരിതി വി - ആഹൃതീഃ । പുരോന്നുവാക്യായാ ഇതി

പുരഃ - അനുവാക്യായാഃ । അർധർച ഇത്യർധ - ഋചേ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഏകാം | ദധ്യാത് | യാജ്യായൈ | പുരസ്താത് | ഏകാം |
യാജ്യായാഃ | അർധർച ഇത്യർധ - ഋചേ | ഏകാം |
തഥാ | ഏനാൻ | സമാവതീ | യജ്ഞസ്യ |
ആശീരിത്യാ - ശീഃ | ഗച്ഛതി | യഥാ | വൈ | പർജന്യഃ |
സുവൃഷ്ടിമിതി സു - വൃഷ്ടം | വർഷതി | ഏവം | യജ്ഞഃ |
യജമാനായ | വർഷതി | സ്ഥലയാ | ഉദകം |
പരിഗൃഹ്ണന്തീതി പരി - ഗൃഹ്ണന്തി |
ആശീഷേത്യാ - ശീഷാ | യജ്ഞം | യജമാനഃ | പരീതി |
ഗൃഹ്ണാതി | മനഃ | അസി |

പ്രാജാപത്യമിതി പ്രാജാ - പത്യം | 37 (50)

1.6.10.6

മനസാ മാ ഭൂതേനാ ഷവിശേത്യാഹ മനോ വൈ പ്രാജാപത്യം
പ്രാജാപത്യോ യജ്ഞോ മന ഏവ യജ്ഞമാത്മൻ ധത്തേ
വാഗസ്യന്ദ്രീ സപതക്ഷയണീ വാചാ മേന്ദ്രിയേണാ-
ഷവിശേത്യാഹൈന്ദ്രീ വൈ വാഗ്വാച-മേവൈന്ദ്രീ
മാത്മൻ ധത്തേ | 38

1.6.10.6 (Padam)

മനസാ | മാ | ഭൂതേന | ഏതി | വിശ | ഇതി | ആഹ | മനഃ |
വൈ | പ്രാജാപത്യമിതി പ്രാജാ - പത്യം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

പ്രാജാപത്യ ഇതി പ്രാജാ - പത്യഃ | യജ്ഞഃ | മനഃ | ഏവ |
യജ്ഞം | ആത്മന് | ധത്തേ | വാക് | അസി | ഐന്ദ്രീ |
സപതക്ഷയണീതി സപത - ക്ഷയണീ | വാചാ | മാ |
ഇന്ദ്രിയേണ | ഏതി | വിശ | ഇതി | ആഹ | ഐന്ദ്രീ | വൈ |
വാക് | വാചം | ഏവ | ഐന്ദ്രീം | ആത്മന് | ധത്തേ | **38 (36)**

(തേനൈ-വ ബ്രഹ്മ-രാശ്ട്രമേ-വാസ്യ യജ്ഞസ്യ-പ്രാജാപത്യഃ-
ഷട്ത്രിശ്ശച്ച) (A10)

1.6.11.1

യോ വൈ സ്തപദശം പ്രജാപതിം യജ്ഞമനായത്തം വേദ
പ്രതി യജ്ഞേന തിഷ്ഠതി ന യജ്ഞാദ് ഭദ്രശതേ ആ
ശ്രാവയേതി ചതുരക്ഷരമസ്തു ശൗഷധിതി ചതുരക്ഷരം
യജേതി ദ്വ്യക്ഷരം യേ യജാമഹ ഇതി പഞ്ചാക്ഷരം
ദ്വ്യക്ഷരോ വഷട്കാര ഏഷ വൈ സ്തപദശഃ പ്രജാപതിർ
യജ്ഞമനായത്തോ യ ഏവം വേദ പ്രതി യജ്ഞേന തിഷ്ഠതി
ന യജ്ഞാദ്-ഭദ്രശതേ യോ വൈ യജ്ഞസ്യ
പ്രായണം പ്രതിഷ്ഠാ -[] **39**

1.6.11.1 (Padam)

യഃ | വൈ | സപ്തദശമിതി സപ്ത - ദശം | പ്രജാപതിമിതി
 പ്രജാ - പതിം | യജ്ഞം | അന്വായത്തമിത്യനു - ആയത്തം |
 വേദ | പ്രതീതി | യജ്ഞേന | തിഷ്ഠതി | ന | യജ്ഞാത് |
 ഭൃഗുശതേ | ഏതി | ശ്രാവയ | ഇതി | ചതുരക്ഷരമിതി
 ചതുഃ - അക്ഷരം | അസ്തു | ശൗഷ്ട്വം | ഇതി |
 ചതുരക്ഷരമിതി ചതുഃ - അക്ഷരം | യജ | ഇതി |
 ദ്വ്യക്ഷരമിതി ദി - അക്ഷരം | യേ | യജാമഹേ | ഇതി |
 പഞ്ചാക്ഷരമിതി പഞ്ച - അക്ഷരം |
 ദ്വ്യക്ഷര ഇതി ദി - അക്ഷരഃ | വഷ്ട്വംകാര ഇതി
 വഷ്ട്വം - കാരഃ | ഏഷഃ | വൈ | സപ്തദശ ഇതി സപ്ത - ദശഃ |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | യജ്ഞം | അന്വായത്ത
 ഇത്യനു - ആയത്തഃ | യഃ | ഏവം | വേദ | പ്രതീതി |
 യജ്ഞേന | തിഷ്ഠതി | ന | യജ്ഞാത് | ഭൃഗുശതേ | യഃ | വൈ |
 യജ്ഞസ്യ | പ്രായണമിതി പ്ര - അയനം |
 പ്രതിഷ്ഠാമിതി പ്രതി - സ്ഥാം | **39 (50)**

1.6.11.2

മുദയനം വേദ പ്രതിഷ്ഠിതേനാരിഷ്ടേന യജ്ഞേന
 സംസ്ഥാം ഗച്ഛത്യാ ശ്രാവയാസ്തു ശൗഷ്ട്വം യജ

യേ യജാമഹേ വഷ്ട്കാര ഏതദ്വൈ യജ്ഞസ്യ
 പ്രായണമേഷാ പ്രതിഷ്ഠൈതദ്വദയനം യ ഏവം വേദ
 പ്രതിഷ്ഠിതേനാരിഷ്ടേന യജ്ഞേന സൗസ്ഥാമം ഗച്ഛതി യോ
 വൈ സൂന്യതായൈ ദോഹം വേദ ദുഹ ഏവൈനാം
 യജ്ഞോ വൈ സൂന്യതാ ശ്രാവയേത്യൈവൈനാം-
 മഹാദസ്തു - [] 40

1.6.11.2 (Padam)

ഉദയനമിത്യുത് - അയനം । വേദ । പ്രതിഷ്ഠിതേനേതി
 പ്രതി - സ്ഥിതേന । അരിഷ്ടേന । യജ്ഞേന ।
 സൗസ്ഥാമിതി സം - സ്ഥാമം । ഗച്ഛതി । ഏതി । ശ്രാവയ ।
 അസ്തു । ശ്രൗഷ്ട് । യജ് । യേ । യജാമഹേ । വഷ്ട്കാര ഇതി
 വഷ്ട് - കാരഃ । ഏതത് । വൈ । യജ്ഞസ്യ ।
 പ്രായണമിതി പ്ര - അയനം । ഏഷാ । പ്രതിഷ്ഠേതി
 പ്രതി - സ്ഥാ । ഏതത് । ഉദയനമിത്യുത് - അയനം ।
 യഃ । ഏവം । വേദ । പ്രതിഷ്ഠിതേനേതി പ്രതി - സ്ഥിതേന ।
 അരിഷ്ടേന । യജ്ഞേന । സൗസ്ഥാമിതി സം - സ്ഥാമം ।
 ഗച്ഛതി । യഃ । വൈ । സൂന്യതായൈ । ദോഹം । വേദ । ദുഹേ ।
 ഏവ । ഏനാം । യജ്ഞഃ । വൈ । സൂന്യതാ । ഏതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ശ്രാവയ॑ । ഇതി॑ । ഏതി॑ । ഏവ॑ । ഏനാ॑ം । അഹ॑വത് ।

അസ്മു॑ । 40 (50)

1.6.11.3

ശ്രൗ॑ഷധി॒ത്യുപാ॑വാ॒സ്രാഗ്യ॑ജേത്യു॒ദനൈ॑ഷീദ്യേ യജാ॑മഹ
ഇത്യു॒പാഽസ॑ദദ് വ॒ഷട്കാ॑രേണ॒ ദോഗ്ധ്യേ॑ഷ വൈ
സു॒ന്യതാ॑യൈ ദോഹോ॑ യ ഏ॒വം വേ॑ദ ദു॒ഹ ഏ॒വൈനാ॑ം
ദേ॒വാ വൈ॑ സ॒ത്രമാ॑സത തേഷാ॑ം ദി॒ശോഽദ॑സ്യന്ത
ഏ॒താമാ॑ർദ്ദാ॒ം പ॒ക്തി॑മപശ്യ॒ന്നാ ശ്രാ॑വയേതി പു॒രോവാ॑ത-
മ॒ജന॑യന്നസ്മു॒ ശ്രൗ॑ഷധി॒ത്യുദ്ര॑ച്ഛ് സമ॒പ്താവ॑യൻ
യജേ॑തി വി॒ദ്യുത॑ - [] 41

1.6.11.3 (Padam)

ശ്രൗ॑ഷ്ട് । ഇതി॑ । ഉ॒പാ॑വാ॒സ്രാഗി॑ത്യു॒പ - അ॑വാ॒സ്രാക് ।
യജ॑ । ഇതി॑ । ഉ॒ദിതി॑ । അ॒നൈ॑ഷീത് । യേ॑ । യജാ॑മഹേ ।
ഇതി॑ । ഉ॒പേതി॑ । അ॒സദ॑ത് । വ॒ഷട്കാ॑രേണേതി॑
വ॒ഷട് - കാ॑രേണ॒ । ദോ॒ഗ്ധി॑ । ഏ॒ഷഃ । വൈ॑ । സു॒ന്യതാ॑യൈ ।
ദോ॒ഹഃ । യഃ॑ । ഏ॒വം । വേ॑ദ । ദു॒ഹേ । ഏ॒വ । ഏ॒നാ॑ം । ദേ॒വാഃ ।
വൈ॑ । സ॒ത്രം । ആ॒സത॑ । തേഷാ॑ം । ദി॒ശഃ । അ॒ദസ്യ॑ന് । തേ॑ ।
ഏ॒താ॑ം । ആ॒ർദ്ദാ॑ം । പ॒ക്തി॑ം । അ॒പശ്യ॑ന് । ഏ॒തി । ശ്രാ॑വയ ।
ഇതി॑ । പു॒രോവാ॑തമിതി॑ പു॒രഃ - വാ॑തം । അ॒ജന॑യന് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

അസ്തം । ശ്രൗഷ്ട് । ഇതി । അഭ്രം । സമിതി । അപ്താവയൻ ।
യജ് । ഇതി । വിദ്യുതമിതി വി - ദ്യുതം । 41 (50)

1.6.11.4

മജനയൻ യേ യജാമഹ ഇതി പ്രാവർഷയന്നഭ്യസ്തനയൻ
വഷ്ട്കാരേണ തതോ വൈ തേഭ്യോ ദിശഃ പ്രാപ്തായന്ത യ
ഏവം ഘേദ പ്രാസൈ ദിശഃ പ്തായന്തേ പ്രജാപതിം തോ
വേദ പ്രജാപതിസ്തം ഘേദ യം പ്രജാപതിർ വേദ
സ പുണ്യോ ഭവത്യേഷ വൈ ഛന്ദസ്യഃ പ്രജാപതിരാ
ശ്രാവയാസ്ത ശ്രൗഷ്ട് യജ യേ യജാമഹേ

വഷ്ട്കാരോയ ഏവം ഘേദ പുണ്യോ ഭവതി വസന്ത - [] 42

1.6.11.4 (Padam)

അജനയൻ । യേ । യജാമഹ । ഇതി । പ്രേതി । അവർഷയൻ ।
അഭിതി । അസ്തനയൻ । വഷ്ട്കാരേണേതി
വഷ്ട് - കാരേണ । തതഃ । വൈ । തേഭ്യഃ । ദിശഃ । പ്രേതി ।
അപ്തായന്ത । യഃ । ഏവം । വേദ । പ്രേതി । അസൈ । ദിശഃ ।
പ്തായന്തേ । പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം ।
തോവേദേതി തഃ - വേദ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ ।
താംവേദേതി താം-വേദ । യം । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ-പതിഃ ।
വേദ । സഃ । പുണ്യഃ । ഭവതി । ഏഷഃ । വൈ । ഛന്ദസ്യഃ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | ഏതി | ശ്രാവയ | അസ്തം |
ശ്രൗഷ്ട് | യജ | യേ | യജാമഹേ | വഷ്ട്കാര ഇതി
വഷ്ട് - കാരഃ | യഃ | ഏവം | വേദ | പുണ്യഃ |

ഭവതി | വസന്തം | **42 (50)**

1.6.11.5

മൃതൂനാം പ്രീണാമിത്യാഹർതവോ വൈ പ്രയാജാ
ഋതൂനേവ പ്രീണാതി തേഽസ്മൈ പ്രീതാ യഥാപൂർവം കല്പന്തേ
കല്പന്തേഽസ്മാ ഋതവോ യ ഏവം വേദാഗ്നീഷോമയോരഹം
ദേവയജ്യയാ ചക്ഷുഷ്ണാൻ ഭൂയാസമിത്യാഹാഗ്നീഷോമാഭ്യാം
വൈ യജ്ഞശ്ചക്ഷുഷ്ണാൻ താഭ്യാമേവ ചക്ഷുരാത്മൻ ധത്തേ
ഽഗ്നേരഹം ദേവയജ്യയാന്നാദോ ഭൂയാസമിത്യാഹാഗ്നിർവൈ
ദേവാനാമന്നാദസ്മൈ നൈ വാ - [] **43**

1.6.11.5 (Padam)

ഋതൂനാം | പ്രീണാമി | ഇതി | ആഹ | ഋതവഃ | വൈ |
പ്രയാജാ ഇതി പ്ര - യാജാഃ | ഋതൂൻ | ഏവ | പ്രീണാതി |
തേ | അസ്മൈ | പ്രീതാഃ | യഥാപൂർവമിതി യഥാ - പൂർവം |
കല്പന്തേ | കല്പന്തേ | അസ്മൈ | ഋതവഃ | യഃ | ഏവം | വേദ |
അഗ്നീഷോമയോരിത്യഗ്നീ - സോമയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | ചക്ഷുഷ്ണാൻ | ഭൂയാസം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഇതി॑ । ആഹ॑ । അഗ്നി॑ഷോമാഭ്യാ॑മിത്യഗ്നി॑ - സോമാഭ്യാം॑ ।
വൈ॑ । യജ॑ഞഃ । ചക്ഷു॑ഷ്മാൻ । താഭ്യാം॑ । ഏവ॑ । ചക്ഷുഃ॑ ।
ആത്മ॑ൻ । ധത്തേ॑ । അഗ്നേഃ॑ । അഹം॑ ।
ദേവ॑യജ്യയേതി॑ ദേവ॑ - യജ്യയാ॑ । അന്നാ॑ദ ഇത്യ॑ന്ന - അദഃ॑ ।
ഭൂയാ॑സം । ഇതി॑ । ആഹ॑ । അഗ്നിഃ॑ । വൈ॑ । ദേവാ॑നാം ।
അന്നാ॑ദ ഇത്യ॑ന്ന - അദഃ॑ । തേന॑ । ഏവ॑ । **43 (50)**

1.6.11.6

ഽന്നാ॑ഭ്യമാത്മൻ॑ ധത്തേ॑ ദബ്ധി॑രസ്യദ॑ബ്ധോ ഭൂയാ॑സമ॒മും
ദഭേ॑യമിത്യാഹൈ॑തയാ॑ വൈ॑ ദബ്ധ്യാ॑ ദേവാ॑
അ॒സുരാ॑നദഭ്നു॑വന്തയൈ॑വ ദ്രാ॒തൃവ്യം॑
ദഭ്നോ॑ത്യഗ്നി॑ഷോമയോ॑രഹം॑ ദേവ॑യജ്യയാ॑ വ്യ॒ത്രഹാ॑
ഭൂയാ॑സമിത്യാഹാ॑ഽഗ്നി॑ഷോമാഭ്യാം॑ വാ॑ ഇ॒ന്ദ്രോ
വ്യ॒ത്രമ॑ഹന്താഭ്യാ॑മേവ॑ ദ്രാ॒തൃവ്യം॑ സ്തൂ॒ണ്യുത॑
ഇ॒ന്ദ്രാഗ്നി॑യോ॒രഹം॑ ദേവ॑യജ്യയേ॒ന്ദ്രിയാ॑വ്യ॒ന്നാദോ॑
ഭൂയാ॑സമിത്യാഹേ॒ന്ദ്രിയാ॑വ്യേ॒വാ॒ന്നാദോ॑
ദ॒വതീ॑ന്ദ്ര॒സ്യ - [] **44**

1.6.11.6 (Padam)

അ॒ന്നാഭ്യ॑മിത്യ॒ന്ന - അ॒ഭ്യം । ആത്മ॑ൻ । ധത്തേ॑ । ദബ്ധിഃ॑ ।
അ॒സി । അ॒ദബ്ധഃ॑ । ഭൂയാ॑സം । അ॒മും । ദഭേ॑യം । ഇതി॑ ।

ആഹ | ഏതയാ | വൈ | ദണ്ഡ്യാ | ദേവാഃ | അസുരാൻ |
അദന്വന് | തയാ | ഏവ | ദ്രാതൃവ്യം | ദന്നോതി |
അഗ്നിഷോമയോരിത്യഗ്നി - സോമയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ-യജ്യയാ | വൃത്രഹേതി വൃത്ര - ഹാ |
ഭൂയാസം | ഇതി | ആഹ |
അഗ്നിഷോമാഭ്യാമിത്യഗ്നി - സോമാഭ്യാം | വൈ | ഇന്ദ്രഃ |
വൃത്രം | അഹൻ | താഭ്യാം | ഏവ | ദ്രാതൃവ്യം | സൃണുതേ |
ഇന്ദ്രാഗ്നിയോരിതീന്ദ്ര - അഗ്നിയോഃ | അഹം |
ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ | ഇന്ദ്രിയാവീ |
അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ | ഭൂയാസം | ഇതി | ആഹ |
ഇന്ദ്രിയാവീ | ഏവ | അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ |
ഭവതി | ഇന്ദ്രസ്യ | **44 (50)**

1.6.11.7

ഽഹം ദേവയജ്യയേന്ദ്രിയാവീ ഭൂയാസമിത്യാഹേന്ദ്രിയാവ്യേവ
ഭവതി മഹേന്ദ്രസ്യാഽഹം ദേവയജ്യയാ ജേമാനം
മഹിമാനം ഗമേയമിത്യാഹ ജേമാനമേവ മഹിമാനം
ഗച്ഛത്യഗ്നേഃ സിഷ്ടകൃതോഽഹം ദേവയജ്യയാഽഽയുഷ്മാൻ
യജേണൻ പ്രതിഷ്ഠാം ഗമേയമിത്യാഹായുരേവാത്മൻ
ധത്തേ പ്രതി യജേണൻ -തിഷ്ഠതി | **45**

1.6.11.7 (Padam)

അഹം । ദേവയജ്യയേതി ദേവ - യജ്യയാ । ഇന്ദ്രിയാവീ ।
ഭൂയാസം । ഇതി । ആഹ । ഇന്ദ്രിയാവീ । ഏവ । ഭവതി ।
മഹേന്ദ്രസ്യേതി മഹാ - ഇന്ദ്രസ്യ । അഹം । ദേവയജ്യയേതി
ദേവ - യജ്യയാ । ജേമാനം । മഹിമാനം । ഗമേയം । ഇതി ।
ആഹ । ജേമാനം । ഏവ । മഹിമാനം । ഗച്ഛതി । അഗ്നേഃ ।
സിഷ്ടകൃത ഇതി സിഷ്ട - കൃതഃ । അഹം । ദേവയജ്യയേതി
ദേവ - യജ്യയാ । ആയുഷ്മാൻ । യജ്ഞേന । പ്രതിഷ്ഠാമിതി
പ്രതി- സ്ഥാം । ഗമേയം । ഇതി । ആഹ । ആയുഃ । ഏവ ।
ആത്മൻ । ധത്തേ । പ്രതീതി । യജ്ഞേന । തിഷ്ഠതി । **45 (38)**

(പ്രതിഷ്ഠാ-മഹാദസ്ത്വ-വിദ്യുതം-വസന്തം-തേനൈവേ-
ന്ദ്രസ്യ-ഽഷ്ടാത്രിശ്ശ്ച) (A11)

1.6.12.1

ഇന്ദ്രം വോ വിശ്വതസ്സരി ഹവാമഹേ ജനേഭ്യഃ ।
അസ്മാകമസ്തു കേവലഃ । ഇന്ദ്രം നരോ നേമധിതാ
ഹവന്തേ യത്പാര്യം യുനജ്ഞേ ധിയസ്താഃ । ശൂരോ
നൃഷാതാ ശവസശ്ചകാന ആ ഗോമതി പ്രജേ ഭജാ ത്വന്നഃ ।
ഇന്ദ്രിയാണി ശതക്രതോ യാ തേ ജനേഷു പഞ്ചസു ।
ഇന്ദ്ര താനി ത ആ വൃണേ അനു തേ ദായി മഹ ഇന്ദ്രിയായ

സ॒ത്രാ॒ തേ॒ വി॒ശ്വ॒മ॒നു॒ വൃ॒ത്ര॒ഹ॒ത്യേ॒ । അ॒നു॒ - [] 46

1.6.12.1 (Padam)

ഇ॒ന്ദ്രം॑ । വഃ॑ । വി॒ശ്വ॒തഃ॑ । പ॒രീ॒തി॑ । ഹ॒വാ॒മ॒ഹേ॑ । ജ॒നേ॑ഭ്യഃ ।
അ॒സ്താ॒കം॑ । അ॒സ്തൂ॑ । കേ॒വ॒ലഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രം॑ । ന॒രഃ॑ । നേ॒മ॒ധി॒തേ॒തി॑
നേ॒മ - ധി॒താ॑ । ഹ॒വ॒ന്തേ॑ । യത്॑ । പാ॒ര്യാഃ॑ । യു॒ന॒ജ॒തേ॑ । ധി॒യഃ॑ ।
താഃ॑ । ശൂ॒രഃ॑ । നൃ॒ഷാ॒തേ॒തി॑ നൃ॒-സാ॒താ॑ । ശ॒വ॒സഃ॑ । ച॒കാ॒നഃ॑ ।
ഏ॒തി॑ । ഗോ॒മ॒തീ॒തി॑ ഗോ - മ॒തി॑ । വ്ര॒ജേ॑ । ഭ॒ജ॑ । താ॒മ॑ । നഃ॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രി॒യാണി॑ । ശ॒ത॒ക്ര॒തോ॑ ഇ॒തി॑ ശ॒ത - ക്ര॒തോ॑ । യാ॑ । തേ॑ ।
ജ॒നേ॑ഷു । പ॒ഞ്ച॒സി॒തി॑ പ॒ഞ്ച - സു॑ । ഇ॒ന്ദ്ര॑ । താ॒നി॑ । തേ॑ ।
ഏ॒തി॑ । വൃ॒ണേ॑ । അ॒നി॒തി॑ । തേ॑ । ദാ॒ധി॑ । മ॒ഹേ॑ । ഇ॒ന്ദ്രി॒യായ॑ ।
സ॒ത്രാ॑ । തേ॑ । വി॒ശ്വം॑ । അ॒നി॒തി॑ ।

വൃ॒ത്ര॒ഹ॒ത്യേ॒ ഇ॒തി॑ വൃ॒ത്ര - ഹ॒ത്യേ॑ । അ॒നി॒തി॑ । 46 (50)

1.6.12.2

ക്ഷ॒ത്ര॒മ॒നു॒ സഹോ॑ യ॒ജ॒ത്രേ॒ന്ദ്ര॑ ഭേ॒വേ॒ഭി॒ര॒നു॑ തേ॒ നൃ॒ഷേ॒ഹ്യേ॑ ।
ആ॒യ॒സി॒ന്മ് സ॒പ്ത॒വാ॒സ॒വാ॒ സി॒ഷ്ട॒ന്തി॑ സ്വാ॒രു॒ഹോ॑ യ॒ഥാ॑ ।
ഋ॒ഷി॒ർഹ॑ ദീ॒ർഘ॒ശ്രു॒ത്തമ॑ ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ ഘ॒ർമോ॑ അ॒തി॒മിഃ॑ ।
ആ॒മാ॒സ്യ॑ പ॒ക॒ശൈ॒രയ॑ ആ॒ സൂ॒ര്യ॑ രോ॒ഹയോ॑ ദി॒വി॑ ।
ഘ॒ർമം॑ ന॒ സാ॒മം ത॒പ॒താ॑ സു॒വൃ॒ക്തി॒ഭി॒ർ ജു॒ഷ്ടം॑ ഗി॒ർവ॒ണ॒സേ॑
ഗി॒രഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്ര॒മിദ് ഗാ॒മി॒നോ॑ ബൃ॒ഹ॒ദി॒ന്ദ്ര॑ മ॒ർകേ॒ഭി॒ര॒ർകി॑ണ്ഃ ।

ഇന്ദ്രം വാണീരനുഷത | ഗായന്തി ത്വാ ഗായത്രിണോർ- [] 47

1.6.12.2 (Padam)

ക്ഷത്രം | അനഗിതി | സഹഃ | യജത്ര | ഇന്ദ്ര | ദേവേഭിഃ |
 അനഗിതി | തേ | നൃഷഹ്യ ഇതി നൃ - സഹ്യ | ഏതി |
 യസ്മിൻ | സപ്ത | വാസവാഃ | തിഷ്ഠന്തി | സ്വാരുഹ ഇതി
 സ്വ - രൂഹഃ | യഥാ | ഋഷിഃ | ഹ | ദീർഘശ്രുത്തമ ഇതി
 ദീർഘശ്രുത്-തമഃ | ഇന്ദ്രസ്യ | ഘർമഃ | അതിമിഃ | ആമാസു |
 പക്വം | ഐരയഃ | ഏതി | സൂര്യം | രോഹയഃ | ദിവി |
 ഘർമം | ന | സാമൻ | തപത |
 സുവൃക്തിദിരിതി സുവൃക്തി - ഭിഃ | ജുഷ്ടം | ഗിർവ്ണസേ |
 ഗിരഃ | ഇന്ദ്രം | ഇത് | ഗാമിനഃ | ബൃഹത് | ഇന്ദ്രം |
 അർകേഭിഃ | അർകിണഃ | ഇന്ദ്രം | വാണീഃ | അനുഷത |
 ഗായന്തി | ത്വാ | ഗായത്രിണഃ | 47 (50)

1.6.12.3

ഛം തൃർക മർകിണഃ | ബ്രഹ്മാണസ്ത്വാ ശതക്രത-വുദ്വച്
 ശമിവ യേമിരേ | അഹ്ഹോമുചേ പ്ര ഭരേമാ മനീഷാ
 മോഷിഷ്ട-ദാവ്നേ സുമതിം ഗൃണാനാഃ | ഇദമിന്ദ്ര പ്രതി
 ഹവ്യം ഗൃഭായ സത്യാഃ സന്തു യജമാനസ്യ കാമാഃ |
 വിവേഷ യന്മാ ധിഷണാ ജജാന സ്തവൈ പുരാ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

പാര്യാദിന്ദ്ര മഹന്ഃ । അഹ്സോ യത്ര പീപരദ്യമാ നോ
നാവേവ യാന്ത മുദയേ ഹവന്തേ ।

പ്ര സമ്രാജം പ്രഥമ മധ്യാരാണാം - [] 48

1.6.12.3 (Padam)

അർചന്തി । അർകം । അർകിണ്ഃ । ബ്രഹ്മാണഃ । ത്വാ ।
ശതക്രതവിതി ശത - ക്രതോ । ഉദിതി । വഹ്ശം । ഇവ ।
യേമിരേ । അഹ്ഹോമുച ഇത്യഹഃ - മുചേ । പ്രേതി । ദരേമ ।
മനീഷാം । ഓഷിഷുദാവ്ന ഇത്യോഷിഷു - ദാവ്നേ ।
സുമതിമിതി സു - മതിം । ഗൃണാനാഃ । ഇദം । ഇന്ദ്ര ।
പ്രതീതി । ഹവ്യം । ഗൃഭായ । സത്യാഃ । സന്തു ।
യജമാനസ്യ । കാമാഃ । വിവേഷ । യത് । മാ । ധിഷണാ ।
ജജാന । സ്തവൈ । പുരാ । പാര്യാത് । ഇന്ദ്രം । അഹന്ഃ ।
അഹ്സഃ । യത്ര । പീപരത് । യഥാ । നഃ । നാവാ । ഇവ ।
യാന്തം । ഉദയേ । ഹവന്തേ । പ്രേതി । സമ്രാജമിതി
സം - രാജം । പ്രഥമം । അധ്യാരാണാം । 48 (50)

1.6.12.4

മഹ് ഹോമുചം വൃഷഭം യജ്ഞിയാനാം ।
അപാം നപാതമശിനാ ഹയന്ത മസ്മിന്നര ഇന്ദ്രിയം ധത്ത
മോജഃ । വി ന ഇന്ദ്ര മൃധോ ജഹി നീ ച യച്ഛ പൃതന്യതഃ ।

അ॒ധ॒സ്ത॒ദം॑ തമീ॑ം കൃ॒ധി യോ॑ അ॒സ്മാ॑ഽ അ॒ഭി॒ദാ॒സ॒തി ।
ഇ॒ന്ദ്ര॒ ക്ഷ॒ത്ര॒മ॒ഭി വാ॒മ॒മോ॒ജോ॑ ഽജായ॒മാ വൃ॒ഷഭ॑ ച॒ർഷ॒ണീ॒നാം ।
അ॒പാ॒നു॒ദോ॑ ജ॒ന॒മി॒ത്ര യ॒ന്ത മു॒രും ദേ॒വേ॒ഭ്യോ॑ അ॒കൃ॒ണോ॒രു
ലോ॒കം । മൃ॒ഗോ ന॒ ഭീ॒മഃ കൃ॒ചരോ॑ ഗി॒രി॒ഷ്ഠാഃ॑ പ॒രാ॒വത - [] 49

1.6.12.4 (Padam)

അ॒ഽഹോ॑മു॒ച॒മി॒ത്യ॒ഹഃ॑ - മു॒ചം । വൃ॒ഷഭം॑ । യ॒ജ്ഞി॑യാ॒നാം ।
അ॒പാം । ന॒പാ॒തം । അ॒ശി॒നാ । ഹ॒യ॒ന്തം । അ॒സ്മി॒ന് । ന॒രഃ ।
ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ധ॒ത്തം । ഓ॒ജഃ । വീ॒തി । നഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്ര । മൃ॒ധഃ ।
ജ॒ഹി । നീ॒ചാ । യ॒ചു॒ഃ । പൃ॒ത॒ന്യ॒തഃ॑ । അ॒ധ॒സ്ത॒ദമി॒ത്യ॒ധഃ॑ - പ॒ദം ।
തം । ഇ॒ഹം । കൃ॒ധി । യഃ॑ । അ॒സ്മാ॑ൻ ।
അ॒ഭി॒ദാ॒സ॒തീ॒ത്യ॒ഭി - ദാ॒സ॒തി । ഇ॒ന്ദ്ര । ക്ഷ॒ത്രം । അ॒ഭി॒തി ।
വാ॒മം । ഓ॒ജഃ । അ॒ജായ॒മാഃ । വൃ॒ഷഭ॑ । ച॒ർഷ॒ണീ॒നാം ।
അ॒പേ॒തി । അ॒നു॒ദഃ । ജ॒നം । അ॒മി॒ത്ര॒യ॒ന്തമി॒ത്യ॒മി॒ത്ര - യ॒ന്തം ।
ഉ॒രും । ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ । അ॒കൃ॒ണോഃ॑ । ഉ॒ । ലോ॒കം । മൃ॒ഗഃ । ന ।
ഭീ॒മഃ । കൃ॒ചരഃ॑ । ഗി॒രി॒ഷ്ഠാ ഇ॒തി॑ ഗി॒രി - സ്ഥാഃ॑ ।
പ॒രാ॒വത ഇ॒തി॑ പ॒രാ - വ॒തഃ । 49 (50)

1.6.12.5

ആ॒ ജ॒ഗാ॒മാ പ॒ര॒സ്യാഃ॑ । സൂ॒ക്ത॑ഽ സ॒ഽശാ॑യ പ॒വിമി॑ന്ദ്ര
തി॒ശ്ശം॑ ഽ॒വി ശ॒ത്രു॒ൻ താ॒ഡി॑ വിമൃ॒ധോ॑ നൃ॒ദസ്വ॑ । വി ശ॒ത്രു॒ൻ

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

വി മൃധോ നുദ വിവൃത്രസ്യ ഹന്ത രുജ | വി മന്യുമിന്ദ്ര
ഭാമിതോ ഽമിത്രസ്യാഭി ദാസതഃ | ത്രാതാരമിന്ദ്ര മവിതാര
മിന്ദ്രച്ഛ ഹവേ ഹവേ സുഹവച്ഛ ശൂരമിന്ദ്രം | ഹുവേ നു
ശക്രം പുരുഹൂതമിന്ദ്രഃ സ്വസ്തി നോ മഘവാ ധാതമിന്ദ്രഃ |
മാ തേ അസ്യാച്ഛ - [] 50

1.6.12.5 (Padam)

ഏതി | ജഗാമ | പർത്യാഃ | സൂകം | സച്ഛായേതി
സം - ശായ | പവിം | ഇന്ദ്ര | തിശ്മം | വീതി | ശത്രുൻ |
താഡി | വീതി | മൃധഃ | നുദസ്വ | വീതി | ശത്രുൻ | വീതി |
മൃധഃ | നുദ | വീതി | വൃത്രസ്യ | ഹന്ത ഇതി | രുജ | വീതി |
മന്യും | ഇന്ദ്ര | ഭാമിതഃ | അമിത്രസ്യ | അഭിദാസത
ഇത്യഭി - ദാസതഃ | ത്രാതാരം | ഇന്ദ്രം | അവിതാരം | ഇന്ദ്രം |
ഹവേഹവ ഇതി ഹവേ - ഹവേ | സുഹവമിതി സു - ഹവം |
ശൂരം | ഇന്ദ്രം | ഹുവേ | നു | ശക്രം | പുരുഹൂതമിതി
പുരു - ഹൂതം | ഇന്ദ്രം | സ്വസ്തി | നഃ | മഘവേതി മഘ - വാ |
ധാതു | ഇന്ദ്രഃ | മാ | തേ | അസ്യാം | 50 (50)

1.6.12.6

സഹസാവൻ പരിഷ്ഠാ വഘായ ഭൂമ ഹരിവഃ പരാദൈ |
ത്രായസ്വ നോ ഽവൃകേഭിർ വരുമൈ സ്തവ പ്രിയാസഃ

സുരിഷു സ്യാമ | അനവസ്തേ രഥശായ തക്ഷൻ തപ്താ
 വജ്രം പുരുഹൂത ദ്യുമന്തം | ബ്രഹ്മാണ ഇന്ദ്രം മഹയന്തോ
 അർക്കൈരവർദ്ധയന്നഹയേ ഹന്ത വാ ഉ | വൃഷ്ണേ യത്
 തേ വൃഷണോ അർകമർചാനിന്ദ്ര ഗ്രാവാണോ അദിതിഃ
 സജോഷാഃ | അനശാസോ യേ പവയോഽരഥാ
 ഇന്ദ്രേഷിതാ അഭ്യവർത്തന്ത ദസ്യുൻ | 51

1.6.12.6 (Padam)

സഹസാവന്നിതി സഹസാ - വന് | പരിഷ്താ | അഘായ |
 ഭൂമ | ഹരിവ ഇതി ഹരി - വഃ | പരാദാ ഇതി പരാ - ദൈ |
 ത്രായസ്വ | നഃ | അവൃകേഭിഃ | വരുമൈഃ | തവ | പ്രിയാസഃ |
 സുരിഷു | സ്യാമ | അനവഃ | തേ | രഥം | അശായ |
 തക്ഷന് | തപ്താ | വജ്രം | പുരുഹൂതേതി പുരു - ഹൂത |
 ദ്യുമന്തമിതി ദ്യു - മന്തം | ബ്രഹ്മാണഃ | ഇന്ദ്രം | മഹയന്തഃ |
 അർക്കൈഃ | അവർദ്ധയന് | അഹയേ | ഹന്തവൈ | ഉ |
 വൃഷ്ണേ | യത് | തേ | വൃഷണഃ | അർകം | അർചാൻ | ഇന്ദ്ര |
 ഗ്രാവാണഃ | അദിതിഃ | സജോഷാ ഇതി സ - ജോഷാഃ |
 അനശാസഃ | യേ | പവയഃ | അരഥാഃ | ഇന്ദ്രേഷിതാ
 ഇതീന്ദ്ര - ഇഷിതാഃ |
 അഭ്യവർത്തന്തേത്യഭി - അവർത്തന്ത | ദസ്യുൻ | 51 (48)

പദ പാഠേ (വാക്യ സംഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

(വൃത്രഹത്യേസനു-ഗായത്രിണോ-ധാരാണാം-പരാവതോ-സുഗാ-
മഷ്ടാചതാരിശ്ശു) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(സംതാ സിഞ്ചാമി-ധുവോ-സുഗീർമാ-
ബർഹിഷോഹ-മാ പ്യായതാ-മഗന്ധ-യമാ വൈ-യോ വൈ
ശ്രദ്ധാം- പ്രജാപതിർ യജ്ഞാൻ-ധുവോസീത്യാഹ-
യോ വൈ സപ്തദശ-മിന്ദ്രം ഘോ-ദാദശ ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

സംതാ-ബർഹിഷോഹം-യമാ വാ-ഏവം വിദാ-
ത്ഥൗഷധീ-സാഹസാവ-നേകപഞ്ചാശത് ।

First and Last Padam of Sixth Prasnam:-

സംതാ സിഞ്ചാമി - ദസ്യുൻ ।

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ

പ്രഥമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

പദ പാഠം (വാക്യ സഹിത) - പ്രഥമകാണ്ഡം - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 – Prasanam 6 – TS 1.6

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	133
Anuvakam 2	4	186
Anuvakam 3	3	156
Anuvakam 4	4	194
Anuvakam 5	2	129
Anuvakam 6	4	185
Anuvakam 7	4	203
Anuvakam 8	4	211
Anuvakam 9	4	190
Anuvakam 10	6	286
Anuvakam 11	7	338
Anuvakam 12	6	298
Total →	51	2509

(To download our vedic compilations please visit
www.vedavms.in)